TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 117. — 1922. Tiistaina, lokakuun 10 p. — Tuesday, Oct. 10. VI Vuosikerta--Vol. VI

Seitsemän kaupunkia palanut poroksi Pohjois-Ontariossa

6,000 ihmistä joutunut kodittomaksi. Tähänastisten tietojen mukaan kuolleitten lukumäärä yli 50.

Avustusjunasta, Cobaltista. — Noin 6,000 ihmistä Temiskaming & Northern Ontarion rautatien varrella olevien kauppaloitten ja kylien asukasta on joutunut kodittomaksi kauhean tulipalon kautta, T. & N. O. rautatien presidentin G. W. Leen antamien arvioiden mukaan. Presidentti Lee antoi seuraavan listan tulen aiheuttamista tuhoista:

North Cobalt, täydellisesti tuhoutunut, 1000 koditonta.

Haileybury, miltei kokonaan tuhoutunut, 3,000 koditonta.

New Liskard, läntinen osa tulen hävittämä, 200 koditonta.

Thornloe, täysin tuhoutunut, 300 koditonta.

Heaslip, täysin tuhottu, 100 koditonta.

South Englehart, osittain hävitetty, 300 koditonta.

Charlton, kokonaan tuhottu, 500 koditonta.

Näiden kaupunkien lisäksi sanoi Mr. Lee noin sata farmia palaneen. Tällä alueella ei ole ollut milloinkaan niin monta tuhoisaa tulipaloa kuin viime viikolla. Katsokaas, farmareilla on lupa polttaa kaskiaan syysk. 15 p:n jälkeen. Noin 200 valkeaa on sytytetty alueella viime päivinä.»

«Ei ole mitään kritiseerattavaa siinä, että tulipalovahdit poistettiin liian aikaisin. Täällä ei ole ollut tulipalovahteja, he eivät ole näillä alueilla lainkaan edes kesäsydännä», lausui Mr. Lee.

Pääministeri Drury hävitetyllä alueella.

Pääministeri Drury ja presidentti Lee ottivat vastaan Torontosta tulevan avustusjunan North Bayssa. Junan lähetessä pääministeri Drury heilutti innostuneen tervetulleesti kättään. Sitten hän ja presidentti Lee astuivat junaan, joka matkusti tulen hävittämälle alueelle.

Ihmishenkien hukka vielä tietämätön.

Tähänastisten arvioiden mukaan yli 50 ihmistä on saanut surmansa, mutta useitten arvioiden mukaan kuolleitten lukumäärä nousee korkeammaksi. Lukuisia etsiskelyjoukkoja on järjestetty, jotka matkustavat kautta tulen hävittämän alueen, etsiäkseen ylös kaikki mahdollisesti tulen liekkeihin jääneet onnettomuusuhrit.

Noin 5,000,000 dollarin omaisuus tuhoutunut.

Tulen hävittämä omaisuus arvioidaan noin $5,000,000; Haileyburyssa $2,000,000, Temiskaming rautatien omaisuus $500,000, North Cobaltissa $500,000, muilla alueilla $1,500,000.

Hätäkärsiviä avustetaan.

Sekä federaalihallitus että Ontarion maakuntahallitus ovat ryhtyneet tarmokkaisiin toimenpiteisiin hätäkärsivien avustamiseksi. Lukuisat eri avustusjärjestöt ovat ryhtyneet myöskin tarmokkaisiin toimenpiteisiin hädänalaisten avustamiseksi vaatteilla ja ravinnolla.

Torstaina ja perjantaina Torontosta lähteneissä avustusjunissa matkusti tulipaloalueelle useita tohtoreita ja sairaanhoitajattareita, ollen heillä runsas määrä lääkkeitä mukanaan.

Porcupinen suuren tulipalon ajoilta oleva avustuskomitea jonka jäsenet vielä kaikki ovat saatavilla on herätetty uudestaan toimintaan ja mainitulla komitealla on vielä kunen. määrä varojakin käytettävänään.

Tuli tehnyt tuhoja Wanupissa.

Sudburyn lähellä, Torontoon menevän rautatien varressa olevalla suomalaisella farmikontrilla Wanupissa on tuli hävittänyt kolmen suomalaisen omaisuuden ja Wanupin osaston talon, jota on myöskin käytetty kouluna. Laakson, Taipion ja Pellon omaisuudet ovat kokonaan tulen hävittämät. Tämä on tähän vahinko vastaalkaville uutistiljelijöille.

Ei halua tapella kreikkalaisten puolesta

Lontoo. — Loordi Beaverbrookin lehti, Daily Express lausuu toimitusartikkelissaan, että Britannian kansa on kärsimätön sen johdosta, ettei se saa todellisia tietoja Läheisen Idän kysymyksestä. Kansan mielipide on selvä. Vaikkakin se on sodasta väsynyt ja verorasitusten taakoittama, se on valmis taistelemaan Dardanellein vapauden puolesta. Mutta salmien vapauden ulkopuolelle ei se välitä sekaantua Balkanin politiikkaan.

«Britannia ei voi pitää poliisivoimaa kautta maan», jatkaa lehti. «Me emme kykene ratkaisemaan Läheisen Idän kansallisuus- ja rotukysymystä, enempi kuin me kykenemme hävittämään bolshevismia Venäjältä ja levottomuuksia Irlannista. Britannian kansa joutuu viimekädessä ajattelemaan omaa kohtaloaan. Kaikki mitä kansa nyt haluaa on, säästää poikansa ja myydä puuvillatuotteitaan.

«Jos Turkki kunnioittaa salmien vapautta, antaen siitä riittävät takeet, ei Britannian kansa voi kieltää sitä takaa-ajamasta kreikkalaisia Itä-Traakiassa ja aiheuttamaan Kreikan armeijalle lopullisen häviön, jos Turkki siihen kykenee. Emme me myöskään voi ehkäistä Kreikkaa lyömästä turkkilaisia, jos se siihen kykenee.

«Britannian kansa on valmis antamaan verensä ja varallisuutensa salmien vapauden puolesta, mutta he lausuvat yhteen ääneen: «Ei yhtään sotilaita, ei kanuunaa eikä senttiäkään Kreikan armeijan puolustamiseksi Itä-Traakiassa.»

Vladivostok ehkä joutuu punaisille

Vladivostok. — Kommunistit täällä ennustavat, että neuvostojoukot tulevat ottamaan Vladivostokin käsiinsä tämän kuun puolivälin tienoilla. Neuvostojoukkoja keskitetään paraikaa pohjoisrajalle ollakseen valmiit ottamaan kaupungin haltuunsa sitten kun jaapanilaiset miehitysjoukot ovat poistetut. Viime päivinä on kaupungissa tapahtunut useita yhteenottoja punaisten ja valkoisten välillä. Ankara sensuuri voimassa.

Vladivostok on täynnä niiltä alueilta saapuneita pakolaisia, joilta jaapanilaiset miehitysjoukot on pois kuletettu.

Ford autot ja traktorit haluttuja Venäjällä

Detroit. — Henry Ford on saanut tuhansien autojen ja traktorien tilauksen Venäjältä, jotka pitäisi lähettää niin pian kuin kuljetuskeinot lähetyksen sallivat. Venäläiset liikemiehet ja maanviljelijät ovat tehneet tilauksen ja vakuuttaneet, että Fordilla tulee olemaan säännölliset markkinat Venäjällä.

Yllämainitun lausunnon antoi Allied American Corporationin, Mr. Mitchell, joka tuli suoraan Moskovasta neuvottelemaan Fordin kanssa, oltuaan täällä ennemmin puolitoista vuotta.

Fordin traktorit, lausui mainittu asiamies, tulevat olemaan suuresta arvosta Venäjän maatalouden ja kaupan elvyttämisessä. Liikemiehet ja maanviljelijät pitävät Fordia ihmeitten miehenä. He ovat tilanneet suuret määrät Fordin tuotteita. Ensimäinen lähetys Fordin tuotteita, 300 autoa ja trokia sekä 100 traktoria saapui Venäjälle elokuussa. Tämä tapahtuma oli vaikutukseltaan ääretön. Ihmiset kokoontuivat Moskovan kaduille suurin joukoin kun koneita vietiin varastohuoneisiin. Maanviljelijöitä saapui pitkien matkojen takaa tutustumaan traktoreihin. Nyt näyteltiin lähellä Moskovaa sijaitsevassa maanviljelysopistossa. Traktorien näyttelemistä varten julistettiin erikoinen juhlapäivä, mikä muodostui suuremmoiseksi kuin jättiläismarkkinat.

Suomen ohranan offensiivit

Mustat kynnet tuntuvat aina Ruotsissa asti.

Tukholma 20-9. — Eilen levittivät täkäläiset lehdet Helsingin tavanmukaisesta lähdeltä saapunutta lennätintietoa, että Suomessa on jälleen keksitty uusi (jälleen uusi!) punainen salaliitto, jonka langat johtivat Ruotsiin asti. Tämä tietyllä tarkoituksella lähetetty sähkösanoma näyttää jälleen langenneen hyvään maahan päättäen siitä, että Suomen ohranan ystävät «Svenska Dagbladetissa» tekevät jälleen kerran raivoisan hyökkäyksen Ruotsissa vielä mahdollisesti oles kelevia valkoista vainovaltaa pakoon lähteneitä suomalaisia työläisiä vastaan. Mainitulla kiukun purkauksella, jolla pyritään saamaan vaikkapa nyt vähäistäkin hyvitystä sille pettymykselle, minkä porvarillinen maailma koki tunnetun «valtiopetosjutun» surkean päättymisen johdosta, ei tietysti ole pienintäkään totuuden pohjaa. «Svenska Dagbladet» näet väittää, että Ruotsissa oleskelisi jopa 4,000 suomalaista pakolaista, vaikkei niitä koskaan liene ollut niin paljon, ja nyt tuskin joitakin kymmeniä. Tukholmassa pitäisi heillä lehden väitteen mukaan olla päämajansa, josta vuorostaan käy langat Ruotsin kommunistipuolueen keskukseen ja tietysti Moskovaan. Yksistään viime vuonna on tämä olematon päämaja saanut venäläisten bolshevikien välityksellä 400,000 kruunua! Näistä rahoista on ainakin osa käytetty pienempien liikeyritysten rahastamiseen, joiden varjossa suomalaiset muka harjoittavat propagandaansa. «Svenska Dagbladetin» mukaan on näiden runsaasti rahastettujen punapakolaisten erikoistehtävänä mahdollisen kapinan puhjetessa Suomessa hävittää rautatie- ja laivayhteys Skandinavian ja Suomen välillä ja siten estää valkoisten apujoukkojen lähettäminen Suomeen. Erittäinkin raivoo lehti sen johdosta, että eräiden suomalaisten, jotka sekoitettiin mainittuun «valtiopetosjuttuun», annetaan edelleenkin oleskella Ruotsissa ja tähtää lehti siihen, että kaikki pakolaiset karkoitettaisiin täältä.

On helppo huomata, mistä lehti on saanut «erikoisen pätevät tietonsa». Miljoonilla rasvattu suomalainen ohrana kutsumukselleen uskollisena lähettää Skandinaviaan aika ajoin ohjeita ja hälytyksiä jotta pakolaisvaino täällä aina pysyisi hiljaisessa käynnissä, ja tukalissa oloissa elävän pakolaisten turvallisuus pysyisi niin apokryyffisenä kuin suinkin. Tosin on tämä uusi ajojahti ja sen hyväksi esitetyt argumentit jälleen niin tökeröä laatua, että järjillään oleva osa porvaristostakaan tuskin ottaa sitä täydestä, mutta ainahan Suomen ohranan täkäläiset ystävät ja ammattiveljet täten saavat uutta vettä myllyynsä.

«Svenska Dagbladetin» paljastusten johdosta kirjoittaa muuten täkäläinen toverilehti, että «on todella julkeuden huippu vaatia, että ne suomalaiset toverit jotka provokatooristen ilmiantojen perusteella olivat sekaantuneet «valtiopetosjuttuun», mutta jotka jopa porvarillisten oikeusistuinten oli pakko vapauttaa, karkoitettaisiin maasta. Miksi? Sen vuoksi että ovat syyttömästi istuneet vangittuina kuukausia (ja jopa toista vuottakin)! Sen sijaan pitäisi työväenjärjestöjen taholta kaikella vakavuudella esittää vaatimus vahingonkorvauksesta vapauden menetyksestä, jonka he ovat kärsineet, ja vääristä syytöksistä, joiden alaiseksi he ovat joutuneet. Tätä näkökantaa suosittelemme hallituksenkin harkittavaksi.»

Tämän yhteydessä lienee paikallaan vieläkin kerran huomauttaa siitä, kuinka tärkeätä olisi, että luokkatietoisten järjestökeskusten taikka sanomalehtien toimesta huolehdittaisiin tarpeellisen vastamyrkyn toimittamisesta sekä Ruotsiin että muualle maailmaa, jotta ei Suomen asioiden selostaminen jäisi yksistään ohranan ja sen kätyrien, valkoisten uutistoimistojen ja lehtien varaan. Erittäinkin pitäisi ulkomailla juurta jaksain selostaa miten Suomen valkoinen porvaristo valmistelee «valtiopetosjuttuja» ja mitä menettelytapoja ohrana käyttää viedäkseen ne «onnelliseen loppuun».

Tanskalais-ranskalainen sotilaallinen liitto

Uhka Saksaa vastaan.

Köpenhamina, 13-9. — Tanskan agraarihallituksen muutamien äänien enemmistöllä läpiajama sotilasehdotus, jonka mukaan Tanskan sotavoimat siirretään Sjellannista Jyllantiin osoittaa niin avoimesti ja kyynillisesti vastaisen sodan uhkaa Saksaa vastaan, etteivät sotakiihkoilijat katsoneet tarpeelliseksi edes mitenkään verhota sitä, vaan puhuivat varsin avoimesti siitä. Sen sijaan ei oltu selvillä, mikä se ystävällismielinen voimakas merivalta oli, joka tulisi Saksan mahdollisesti uhkaaman Tanskan avuksi, kunhan Tanskassa vain pystyttäisiin ottamaan vastaan ensi isku.

Yleisenä käsityksenä oli, että Englanti oli tämän ehdotuksen takana. Mutta nyt on toverilehti «Klassekampen» julkaissut sen huomiotaherättävän tiedon, ettei Englanti vaan Ranska on tässä vehkeilevänä valtana. Lehti mainitsee tietävänsä, että Tanskan ja Ranskan välillä on jo tehty sotilaallinen sopimus taikka että sellainen on ainakin tekeillä. Sopimus sisältäisi sotilasalliansin. Lehti kehoittaa tämän vuoksi sosialidemokratisia valtiopäivämiehiä ottamaan kysymyksen käsittelyn alaiseksi valtiopäivillä ja vaatimaan valtiopäiviä kontrolloimaan tämän salaisen sopimuksen.

«Socialdemokraten» puuttui tämän jälkeen puheeseen ja sanoi: «Tämä on valhetta. On mahdollista, että jokin pieni kiihkokansallisten piiri vaatii tällaista ulkopolitiikkaa, mutta varsin ylivoimainen osa Tanskan kansaa toivoo saavansa elää rauhassa ja sovussa eteläisten naapuriensa kanssa.»

On paljon mahdollista, että sosialidemokraatit pysyvät tällä katsantokannalla ja lyövät laimin ottaa asian esille valtiopäivillä, siellä kun ei istu ainoatakaan kommunistia, joka voisi tuoda valaistusta asiaan, mutta tämä ei estä, että «Klassekampenin» väitteellä on monia todellisuusyitä. Niinpä on entinen ulkoministeri Scavenius juuri jossakin kokouksessa protesteerannut «kiihkokansallista agitatsionia» vastaan, jota tanskalaiset harjottavat Etelä- ja Keski-Slesvigissä rajan siirtämiseksi kauas etelään käsin. Hän syyttää varsin avoimesti hallitusta siitä, että se tukee tätä yltiöisänmaallisuutta ja vaatii selvyyttä kysymyksessä, joka koskee koko Tanskan kansan tulevaa kohtaloa. Kuten näkyy, ei tämä porvarillinen politikoitsija käsittele «Socialdemokratenin» mainitsemaa «pientä kiihkokansallista piiriä» niin ylimielisesti kuin mainittu lehti. Ja on selvää, että jos Tanskan hallitus on kytkeytynyt Ranskan politiikkaan sotilassopimuksella, niin on tässä ollut ratkaisemassa Etelä-Jyllannin kysymys.

Ranska on tanskalaisten kiihkoisänmaallisten silmissä juuri se ystävä, joka antoi Tanskalle takaisin Pohjois-Slesvigin ja antaisi mielellään enemmänkin, ellei ilkeä Englanti vastustaisi tätä, ystävä, joka auttaisi tanskalaisia «isänmaanystäviä» toteuttamaan rajan siirtämisestä aina Ejderniin asti. Ja kiihkokansallisten intoa on omiaan suuressa määrin lisäämään se, että tämä ystävä omaa ehdottoman sotilaallisen ja poliittisen ylivallan Euroopan mantereella.

Tanskan ulkoministeristön johdossa on Harald Scavenius, mies, joka on tunnettu vahvoista ranskalaisista sympatioistaan ja taantumuksellista mittaa oleva patavanhoillisen politiikan johtaja. Tanskan ja Ranskan väliset persoonalliset suhteet ovat viime vuosina olleet varsin vilkkaat, ja eräissä piireissä asetetaan myös viimeiset kuningasvierailut (Italian ja Hollannin) koko sen saartopolitiikan yhteyteen, jota Ranskan taholta harjoitetaan Saksaa kohtaan tämän eristämiseksi ja Ranskan johtavan aseman lujittamiseksi mantereella.

Sosialidemokraattien ja radikaalisen puolueen pakottavana velvollisuutena siis olisi, nämä puolueet kun propageeraavat sovintopolitiikkaa Saksaa vastaan ja sotilaallisissa kysymyksissä kannattavat ehdotonta puolueettomuutta Tanskan taholta, hankkia selvyyttä näihin «Klassekampenin» mainitsemiin, Tanskalle niin vaarallisiin suhteisiin. — Marie Nielsen, Köpenhamina.

Taas uusi tehokas murhakone keksitty

Viimeisin kuolemankone murskaa 26 mailin etäisyydestä 16-tuumaisen terässeinän.

Washington. — Viimeisin kuolemankone mikä on keksitty Yhdysvalloissa on tykki, joka 26 mailin etäisyydestä ampuu tonnin painavan luodin, mikä työntyy 16 tuumaisen teräslevyn lävitse ja sen jälkeen räjähtää. Tämä tykki on valmistettu pääasiallisesti rannikkopuolustusta varten taistelulaivoja vastaan.

Samanlainen tykki, neljä tuumaa läpimitaten, 50 jalan pituinen, voidaan asettaa rautatievaunuun. Tämä tykki kantaa 23 mailia, käyttäen 1560 paunan painoista ammuketta. Tämä ammuke voidaan ampua menemään mailman korkeimpienkin vuorien ylitse. Päästyään maan pinnalle, tämä luoti repii maata noin 30—40 jalan syvyydeltä ja sitten räjähtää, tehden 60 jalkaa leveän ja 30 jalkaa syvän kraatterin. Tämän ammukkeen ulosampumiseen tarvitaan noin 500 paunaa ruutia.

Samoin on Yhdysvaltain armeijan käytettävänä keksintö jonka mukaan 2,000 paunan painoinen pommi voidaan pudottaa 8,000 korkeudelta ilmalaivasta, joka ehtii maahaan noin 23 sekuntissa, päästyään maan pinnalle, se kaivautuu noin 40 jalan syvyyteen ,aiheuttaen 50 jalan läpimittaisen kraatterin.

Washingtonin aseistariisumiskonferenssin päätöksien toteuttamista kai ovat nämäkin toimenpiteet.

Englanti pelkää Indian levottomuuksia

Kapinallisuus tavattoman laajalle levinnyt. Sotaväkikin epäluotettavaa.

Lontoo. — Allahabad Daily News Indiassa, Reuterin toimiston antaman tiedon mukaan sanoo päivittäisten raporttien Punjabista osoittavan agitationin kasvavan vakavaksi ja voimakkaaksi vallankumousliikkeeksi. Vallankumouspropagandan vakavuutta on lisännyt laajakantoisen salaisen progandan ulottaminen kautta maan, myöskin armeijan keskuuteen.

Muhamettilaiset, radikaalisten hindujen johtamina ja brittiläisvastaisen sanomalehdistön kiihoittamana muodostavat vakavan vaaran Englannin auktoriteetille.

Edellämainittu lehti tietää kertoa, että Yleisindialaisen Kaliffaatin Keskuskomitea on kutsunut Angoran, Konstantinopolin, Irakin Egyptin, Persian ja Afganistanin sekä kaikkien muhamettilaisten maitten hallitukset lähettämään edustajan Kaliffaatin konferenssiin, joka pidetään Gayassa, Bengalin maakunnassa joulukuulla.

Uusi kone vallankumouksellisentaa autoteollisuuden

Pariisi. — Matin lehti ennustaa vallankumousta autoteollisuudessa sen johdosta, tetä torstaina täällä uusi moottori suoritti 1000-mailin koematkan, käyttämättä pisaraakaan kasoliinia. Kone joka teki matkan keskimäärin 48 kilometrin nopeudella tunnissa, ilman pienintäkään häiriötä, käytti raakaa öljyä kautta matkan.

Tämä uusi kone ei ole ainoastaan ensimäinen jota on käytetty autossa, mutta se on myöskin ensimäinen, joka käyttää menestyksellisesti kasoliinia, raakaa öljyä, paloöljyä tai kasvisöljyä yhtä hyvin.

Matkan todistajina ovat paitsi viisi matkustajaa, eri kaupunkien virkailijat, joiden kautta auto matkasi. Kone käytti matkallaan keskimäärin 16 litraa öljyä kutakin 100 kilometriä kohti.

Pariisissa ollaan tapahtuman johdosta suuresti innostuneita ja ennustetaan että tämä keksintö ratkaisee kasoliinipulman.

Aserauhaneuvottelut Mudaniassa alettu uudelleen

Markiisi Curzon ja Poincare päässeet yksimielisyyteen. Liittolaiset miehittävät Traakian.

Pariisi. — Englannin ulkoministerin markiisi Curzonin ja Ranskan pääministeri Poincaren välisissä neuvotteluissa on päästy yksimielisyyteen siitä, ettei Turkin sallita miehittää Traakiaa ennen kuin rauha on solmittu.

Kreikan on alettava heti tyhjentämään joukkojaan Traakiasta ja liittolaisjoukot seuraavat kreikkalaisten kintereillä. Yksi kuukausi sen jälkeen kun kreikkalaiset ovat tykkänään poistuneet, turkkilaisilla on oikeus perustaa siviilihallinto Traakiaan. Toistaiseksi ei Turkin armeijan sallita astua sinne.

Italia kannattaa Turkin vaatimuksia.

Konstantinopolista tiedotetaan, että Italian hallitus on määrännyt edustajansa kannattamaan Turkin vaatimuksia aserauhakonventionissa.

Tiedot ristiriitaisia.

Samalla kun edelläoleva uutinen kertoo liittolaisten päättäneen yhteisesti miehittää Traakian, tiedotetaan toiselta puolen, että Ranska tulee neuvottelujen uudestaan alkaessa painostamaan, että ranskalaiset joukot miehittävät Traakian merkittävimmät ja tärkeimmät seudut ja siten takaamaan Turkille, että Traakia todella luovutetaan sille.

Liittolaisten yhteinen sopimus.

Sikäli kuin Curzonin ja Poincaren neuvotteluissa on päätetty, sisältyy liittolaisten sopimukseen esitys, että

1. Kreikan armeijan ja niiden kreikkalaisten, jotka haluavat poistua Traakiasta, on ryhdyttävä viivyttelemättä poistumaan.

2. Traakiaan perustetaan Turkin siviilihallinto, samalla kun liittolaissotajoukot tulevat ylläpitämään järjestystä.

3. Turkin armeijan sallitaan kulkevan salmien ylitse ja ottavan Traakian haltuunsa vasta kun rauha on solmittu, jolloin Traakia annetaan täysin Turkin haltuun.

Neuvottelut alettu uudestaan.

Mudania. — Lauantaina aamulla kello 8 alettiin täällä aserauhaneuvottelu uudestaan, oltuaan perjantai päivän keskeytyksissä.

Neuvottelut alettiin toivehikkaalla mielialalla. Turkin edustajiston johtaja Ismet Pasha oli sovinnollisella mielialalla, ilmoittaen ettei hänellä ollut vielä tiedossaan Angoran hallituksen liittolaisille lähettämä vastaus neuvottelujen hajotessa.

Turkki lähettänyt ultimaatumin liittolaisille.

Konstantinopoli. — Perjantaina lähettämässään ultimaatumissa Turkki vaatii liittolaisia myöntymään Traakian miehittämiseen turkkilaisille sotilaille klo 2:30 iltapäivällä, mutta myöhemmin jatkettiin liittolaisille vastauksen antoaikaa klo 6:30:een.

Ismet Pasha, Turkin nationalistien edustaja Mudanian aserauhaneuvotteluissa jyrkästi hyljäsi liittolaisten esityksen, että Traakia miehittäisi 1,000:lla liittolaissotilaalla. Hän myöskin kieltäytyi suostumasta että liittolais-kontrollikomissioni asetettaisiin Traakiaan. Turkki vaatii pikaista Traakian miehittämisoikeutta, ilman ulkomaista sekaantumista.

Turkin täytyy saada Traakia heti.

Traakian miehityskysymys on juuri se ,mikä on aiheuttanut konferenssissa vakavimman riidan.

Ismet Pasha julisti perjantain istunnossa kiivaassa ja painostavassa äänilajissa, että Turkin armeijan täytyy saada miehittää Traakia heti, sävy millä hän tämän lausui, oli päättävä ja uhkaava.

Kenraali Harrington yritti sovitella hänen kanssaan, mutta Ismet pysyi ehdottoman taipumattomana.

«Turkki on päättänyt ottaa Traakian ja meidän täytyy saada se heti», lausui Ismet Pasha. «Me otamme sen rauhallisesti, jos mahdollista», lausui turkkilainen kenraali, pitäen pienen paussin ,antaakseen mitä suurimman painokkuuden seuraavalle lausunnolle: «Mutta ellemme me saa sitä rauhallisin keinoin, meillä on keinoja ajaaksemme vaatimuksemme lävitse. Ja meidän tulee käyttää niitä ja me tulemme käyttämään niitä.»

Kenraali Harrington selitti että Ismet Pasha ei ole sopusoinnussa liittolaisten nootin kanssa. Italian edustaja kenraali Mobelli kannatti Englannin näkökantaa, kun taas Ranskan edustaja kenraali Charpy sanoi hallituksensa evästäneen hänet kannattamaan Turkin vaatimuksia.

Ranskan erikoislähetti Franklin Bouillon kannatti myöskin voimakkaasti Turkin vaatimuksia, lausuen merkitsevästi: «Ranska selittää liittolaisten nootin termejä toisella tavalla kuin Britannian edustaja.»

Näin jakaantuivat liittolaiset tässä kysymyksessä. Tämän jälkeen Britannian ja Italian edustajat anoivat konferenssin keskeyttämistä voidakseen neuvotella hallitustensa kanssa. Heti konferenssin jälkeen läksivät liittolaisedustajat kukin sotalaivoillaan Konstantinopoliin neuvottelemaan liittolaisten ylikomissionerien kanssa.

Kenraali Harington selitti Associated Pressin kirjeenvaihtajalle, että Ranskan edustajalla on laajemmat valtuudet hallitukseltaan kuin Britannian ja Italian edustajilla joten viimemainittujen täytyy saada aikaa neuvotellakseen hallitustensa kanssa.

Lontoo kehoittaa Harringtonia odottamaan.

Lontoo. — Kenraali Haringtonin hallitukselle antamien tietojen johdosta riitaisuuksista Mudanian konferenssissa, on hallitus kehoittanut Haringtonia odottamaan siksi kunnes ministeristö ehtii asian käsitellä perinpohjaisesti, jolloin Britannian edustajalle annetaan täydet ohjeet.

Turkki vaatii Venäjälle osanotto-oikeutta.

Pariisi. — Angoran hallitus on lähettänyt liittolaishallituksille nootin, jossa se ilmoittaa yleispiirteissään hyväksyvänsä liittolaisten syyskuun 23 p. lähettämän nootin rauhanneuvotteluista. Mutta Turkki vaatii myöskin Venäjälle, Ukrainalle ja Georgialle osanotto-oikeutta varsinaiseen rauhan konferenssiin ja sen sijaan että liittolaiset esittävät konferenssipaikaksi Veniceä, esittää Turkki Smyrnaa.

Tulipaloavustuskomitealla $90,000 entisiä varoja

Komissioneri R. C. Harris tiedotti perjantaina Toronton kaupungin valtuuston kokouksessa, että Porcupinen suuren tulipalon aikana järjestetyllä avustuskomitealla on jälellä silloin kerättyjä varoja $90,000, jotka oikeuslaitos antamallaan päätöksellä on valtuuttanut säilyttämään samanlaisen tapahtuman varalta. Harris ilmoitti komitean jäsenten myöskin kaikkien olevan vielä saatavilla.

1916 tapahtuneen Porcupinen palon aikana lahjoitti Toronton kaupunki hädänalaisille $50,000, nyt uskotaan että Toronto tulee mahdollisesti lahjoittamaan kaksinkertaisesti tuon summan.

Ranska lähettänyt protestin Kreikalle

Vastustaa Kreikan armeijan lähettämistä Traakiaan.

Pariisi. — Ranskan hallitus on määrännyt ministerinsä Ateenassa jättämään Ranskan protestin Kreikan hallitukselle sen johdosta, että Kreikka on lähettänyt uusia sotajoukkoja Traakiaan, minkä liittolaiset ovat luvanneet Turkille.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk, $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan personallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puheiin 1038. — Postiosote:
Box 69, Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Maksim Gorkin suhde neuvostovaltaan

Maksim Gorki on Berlinin lehdistössä selittänyt m. m. seuraavaa:

«Levitetään huhuja, että minä olisin muuttanut kantaani neuvostovaltaan nähden. On sen vuoksi täten välttämätöntä selittää, että neuvostovalta on minusta ainoa voima, joka voi voittaa venäläisten kansanjoukkojen hitauden ja herättää nämä joukot luomaan uudet, oikeudellisemmat ja järkevämmät elämismuodot. Olen varmasti vakuutettu siitä, että Venäjän kovilla kokemuksilla on suuri ja opettava vaikutuksensa koko maailman proletariaattiin, ne kun jouduttavat tämän poliittisen itsetietoisuuden kehitystä.»

Uniot ja työväenlehdistö

Työväenlehdistö elää kautta maailman varsin vaikeissa oloissa. Työväenlehdillä, joiden ei ole pakko kerta kaikkiaan lopettaa toimintaansa, on suuria taloudellisia vaikeuksia. Mutta puristustilanne on toiselta puolen vaikuttanut, että työväenlehdet ovat entistä tärkeämpiä aseita työväenluokan taistelussa. Kaikissa viime aikaisissa konflikteissa on voitu havaita, kuinka äärettömästä merkityksestä työläisillä on oma lehdistönsä porvarillisten lehtien ajojahti- ja valhepropagandaa vastaan. Työväenlehdistö on käynyt välttämättömäksi aseeksi ammatillisessa taistelussa. Ammattiyhdistysten elinasiana on tehdä kaikkensa taloudellisesti tukeakseen työläisten omia lehtiä ja mahdollisimman suuressa määrässä lisätäkseen niiden levikkiä.

Esimerkkinä siitä, miten tätä työtä on tehtävä, kannattaa mainita seuraava Brandenburgilaisen ammatillisen piirikonferenssin päätöslauselma:

«Jotta henkinen ja poliittinen elämä ei kokonaan madaltuisi, on välttämätöntä, että järjestyneet työläiset, palkannauttijat ja virkailijat ryhtyvät toimenpiteisiin joka tapauksen varalta vakauttaakseen omat lehtiyrityksensä.

Konferenssi toteaa, ettei ammatillista taistelua voida tuloksellisesti käydä ilman lehdistöä, ja on lisäksi sitä käsitystä, että ammatillinen liike ja työväenlehdistö ovat eroittamattomasti yhdistetyt toisiinsa; ilman yhtä ei toinen voi suorittaa itselleen asettamia tehtäviä. Nämä tosiseikat tunnustaen päättää kongressi, että ammattiyhdistysten on piammiten täytettävä seuraavat vaatimukset:

1. Määräämällä ylimääräisen verotuksen on asetettava varoja työväenlehdistön käytettäväksi.

2. Jokaiselta jäseneltä vaadittava, että hän on työväenlehden tilaaja.»

On paikallaan, että suomenkielisetkin taloudellisesti järjestyneet työläiset ryhtyvät erikoisiin toimenpiteisiin lehdistönsä tukemiseksi.

Ääni turkkilaisten puolesta

Lontoosta ja Ateenasta lähteneessä vuolaassa parjausvirrassa turkkilaisten mustaamiseksi, mikä tarkoituksellinen parjaus ei ole saanut tilaa ainoastaan porvarillisessa sanomistossa vaan myös osin työväenlehdissä, tekee varsin tervetulleen vaikutuksen muudan norjalainen ääni turkkilaisten puolesta. Sen kohottaja on valtiotieteellinen kirjailija, tohtori Anton Mohr, joka aikaisemmin on herättänyt laajempaakin huomiota Bagdadin rataa koskettelevalla kirjotuksellaan. Hän näet lausuu «Svenska Morgonbladetissa» olevassa haastattelussa m.m. seuraavaa:

«Minun on yhtä kaikki sanottava, että kaiken sen roskan joukossa, joka tungeksii matkustamillani seuduilla, ovat turkkilaiset epäilemättä laadultaan parasta. Heillä on minun persoonallinen sympatiani mitä suurimmassa määrässä. Turkkilaiset ovat talonpoikaiskansaa, jotka elävät varsin alkeellisella kulttuuritasolla. Mutta siitä, että he vielä ovat tällä tasolla, saavat he suurelta osalta kiittää muita kansoja, kuten kreikkalaisia, syyrialaisia, juutalaisia ym. Pitkiä aikoja ovat viimeksimainitut ymmärtäneet *häkäilemättömällä tavalla nylkeä ja rosvota turkkilaista väestöä*, ja vieläkin on turkkilaisten laita huonompi kuin kaikkien muiden. Tämä melkein systemaattinen nyljentä juuri suurelta osaltaan on aiheuttanut sen levottomuuden, joka vallitsee siellä ja joka on purkautunut turkkilais-kreikkalaisessa sodassa. Minun persoonallinen käsitykseni on, ettei turkkilaisia ole nostattanut aseisiin kristittyjä vastaan yksinomaan uskonviha. *He mielivät vapautua siitä taloudellisesta orjuudesta, missä tähän asti ovat eläneet.* Turkkilaiset harjoittavat nyt taloudellista kostopolitiikkaa, ja juuri sen vuoksi, että englantilaiset ovat tukeneet kreikkalaisia, vihaavat turkkilaiset yhtä paljon kumpiakin. Ja se voi käydä vaaralliseksi Englannille.»

Kuten sanottu, on tohtori Mohrin lausunnolla varsin tervetullut vaikutus, kautta maailman kun on käymässä ajojahti turkkilaisia vastaan, jotka taistelevat ulkoista hiestytystä ja orjuutusta vastaan. Tietysti eivät turkkilaisetkaan soturit ole mitään enkelejä, eikä kreikkalaisten polttamain kaupunkien ja kylien raunioilla suinkaan inhimillisyys ole omiaan versomaan, eikä sota yleensäkään ole mikään humanismin koulu, kuten Trotski sanoo. Mutta onhan luonnotonta, että englantilaisten ja kreikkalaisten suurhuijarien tiliin yritetään yksinomaan mustata turkkilaisia ja valkaista kreikkalaisia, siksi että jälkimäiset muka ovat kristittyjä. Ja kaikkein luonnottominta on, että työväenlehdissäkin sotkeudutaan tähän teerenpeliin, missä sorretun luokan myötätunnon ehdottomasti täytyy olla kansallisesti ja taloudellisesti sorretun kansan puolella, joka on noussut «kristittyjä» kuristajiaan vastaan.

Kumouksellisen valistustyön tulokset ammattiunioissa

Vajaa vuosi sitten ottivat vallankumoukselliset ainekset Yhdysvalloissa ja Canadassa päättävän ja yhtenäisen kannan siihen nähden, että laajat taloudellisesti järjestyneitten työläisten pohjajoukot voidaan voittaa vallankumouksellisen luokkataistelun kannalle ainoastaan työskentelemällä heidän keskuudessaan olemassa olevissa ammattiunioissa. Parin vuosikymmenen surulliset kokemukset olivat opettaneet vallankumouksellisille työläisille, että heidän taktiikkansa uusien «puhtaitten» unioitten perustamisesta oli ollut surkuteltavan väärä ja johtanut mitä ikävimpään hajaannukseen ja työläisten joukkovoimien heikentämiseen, samalla kuin valveutuneitten ainesten eroaminen olemassa olevista unioista jätti pohjajoukot kokonaan vanhan taantumuksellisen ja petollisen johtajiston talutettavaksi, joka oli valmis joka tilaisuudessa myymään nämä pohjajoukot ja niiden edut työväen vihollisille, kapitalisteille.

Nyt muutaman kuukauden systemaattinen valistustyö ammattiunioitten jäsenistön keskuudessa, jota valistustyötä on taitavasti johtanut Trade Union Educationale League (Ammattiunioitten Valistusliitto), on eittämättömästi todentanut uuden taktiikkamme etevyyden. Sen siunauksellisen työn tulokset ovat loistavat. Lukuisat paikalliset unio-osastot, kaupunkien keskusneuvostot, on voitettu edistyksellisen unionismin puolelle, mutta mikä vielä suuremmoisempaa, kokonaisten tuotantoalojen järjestöjä ja lukuisia eri valtioitten federationeja on saatu lämpimästi kannattamaan Ammattiunioitten Valistusliiton ohjelmaa, mikä pyrkii yhdistämään ja yhtenäistyttämään amerikalaisen unionistisen liikkeen, tähdäten vallankumoukselliseen teollisuusunionismiin: yks unio jokaiselle teollisuusalalle.

Monet Yhdysvaltain eri valtiojärjestöjen federationit, jotka ovat pitäneet vuosikonventioninsa sen jälkeen kuin Ammattiunioitten valistusliiton työskentely alkoi, ovat antaneet voimakkaan ja lämpimän kannatuksen sen teollisuus-unionistiselle ohjelmalle jonka toteuttaminen tapahtuu ammattiunioitten yhdistämisen ja yhteenliittämisen kautta. Näistä valtiojärjestöistä mainittakoon Washingtonin, Wisionsinin, Indianan, Nebraskan, Utahin, Minnesotan Mich. ja viimeksi Ore. työväenliitot. Valtiojärjestöjen lisäksi ovat saman teollisuusunionistisen rakenteen ja taktiikan hyväksyneet lukuisten suurten kaupunkien ja tärkeitten teollisuuskeskusten keskusneuvostot ja monet voimakkaat itsenäiset uniot.

Äskeisissä hiilenkaivajain ja rautatietyöläisten järjestöjen suurissa lakoissa oli myöskin nähtävissä selviä piirteitä vallankumouksellisen valistustyön tuloksista.

Metallityöläisten uniossa, jossa jo aikaisemmin on ollut radikaalinen virtaus huomattava, on valitusliiton agitationi herättänyt kiinteän yhteenliittymisajatuksen uudestaan elämään. Vaateteollisuudessa Amalgamated Clothing Workers järjestö on täysin hyväksynyt Ammattiunioitten Valistusliiton ohjelmanmukaisen työskentelyn. Kirjaltajain unio omaksuu sen miltei kokonaisuudessaan. Canadan rautatietyöläisten keskuudessa, missä kilpailevain unioitten turmiollisuus on saanut aikaan surullisen tilanteen, on yhdistymispyrkimys saanut niin voimakkaan jalansijan, että kohdakkoin tapahtunee kahden sen huomattavimman järjestön yhteenliittyminen.

Tämän uuden taktiikan ja sen mukaisen valistustyön tulokset työväen taloudellisessa liikkeessä ovat siis loistavat ja täysin todistavat sen oikeudellisuuden. On siis jatkettava kaikkialla tämän taktiikan mukaista työtä, tunkeutumalla olemassa oleviin unioihin ja siellä vaikutettava järjestyneitten työväen pohjakerrosten vallankumoukselliseen luokkatietoisuuteen herättämiseksi, ja ammattiunioitten yhdistämisen kautta rakennettava perusteita teollisuusunionismille. Samalla kuin on myöskin tärkeää, että vielä järjestymättömäin pohjajoukkojen unioihin mukaan vetämiselle annetaan mitä suurin huomio.

— Irlannin presidentti Cosgrove on entinen dublinilainen kapakoitsija. Ulsterin pääministeri Sir Craig taas on panimotehtailija. Ja nämä alkoholisankarit tahtovat johtaa vapauteen pyrkivää Irlannin kansaa.

Ääni ristikkojen takaa

Suomen Sos. Työväenpuolueen eduskuntaryhmä on saanut vastaanottaa Tammisaaren Pakkotyölaitoksesta saapuneen kirjelmän, jonka ovat allekirjoittaneet siellä viruvat tunnetuimmat ent. Sos.-dem. kansanedustajat.

Kirjelmä on seuraavanlainen:

Sosialistiselle Eduskuntaryhmälle!

Ensi kerran on Suomen köyhälistön etujoukko, sen vallankumouksellisin osa, ottanut itsenäisenä puolueena osaa eduskuntavaaleihin Ensi kerran on sillä ollut vaalitaisteluun käydessään tietoisesti vallankumouksellinen ohjelma. Teidän osaksenne, toverit, on tullut toimia Suomen eduskunnassa tuon ohjelman täyttämiseksi.

Finanssipääoman valtakausi, joka voimakkaampana ja kieltämättömän selvänä ilmeni maailmnsodassa ja jonka diktatuurin kahleissa maailman proletariaatti jatkuvasti voihkii, on synnyttänyt elävän vakaumuksen siitä, ettei työväenluokka vapauteta «demokratian» avulla. Kun työväen riistoon ja sortoon perustuvassa yhteiskunnassa kaikki muut paitsi tietoisten proletaarien taistelujärjestöt ovat aseita sortajain kädessä, ei työväki voi porvarillista parlamenttiakaan suurestikaan käyttää uudistusten hankkimiseksi ja asemansa parantamiseksi. Sikäli kun se lähettää edustajiansa sinne, on heidän käytettävä sitä vain etupäässä yhtenä keinona tietoisten proletariaattijoukkojen lisäämiseksi ja kokoamiseksi

Jo kaksissa tämän edellisissä vaaleissa on Suomen proletariaatin ydinjoukko äänestämään käydessään pitänyt silmällä enemmän tai vähemmän selviä vallankumouksellisia päämääriä. Vuoden 1917 vaaleissa tarjosi silloinen yhtenäinen työväenpuolueen johtokin hämäriä vallankumouksellisia tunnussanoja työväelle, joka vaistomaisesti tunsi seisovansa suurten tapausten edessä Mutta nuo tunnussanat olivat meille silloin valituiksi tulleille edustajille, niinkuin ne olivat silloiselle puolueen johdollekin vain pelkkää hapuilemista. Toimintamme eduskunnassa oli jotenkin täydellisessä ristiriidassa luokkataistelun silloisen kehitysasteen kanssa. Todelliseen taisteluun joutunut köyhälistö pettyi kokonaan toiveissaan meidän suhteemme.

Vuoden 1919 vaaleihin käytäessä makasi Suomen työväenluokka vielä verissään valkokaartien julman teurastuksen jäleltä, mutta verissäänkin se tunsi ja tiesi, että leppymätön taistelu työn ja pääoman välillä tuli yhä jatkumaan. Luottamuksensa porvarilliseen parlamenttiin olivat sangen monet sen jäsenistä menettäneet, mutta kykenemättä porvarillisen sorron tähden itse saamaan ääntänsä kuulu viin, toivoivat tietoisimmat työläiset, että heidän eduskuntaan lähettämänsä toverit julistaisivat sieltä käsin, ettei työväen vallankumousliikettä oltu sittenkään voitu verissä tukahduttaa: se eli ja oli aina elävä. He olisivat täten antaneet epätoivon partaalla olevil. le tovereille uutta elämisen toivoa. Epäilemättä oli tämä tärkein peruste monella työläisellä silloin vaaleihin käydessään. Te tiedätte, toverit, että työväki pettyi taaskin toiveissaan. Lukuunottamatta kahta edustajaa, joiden nimi tulee aina erityisesti mainittavaksi Suomen työväenliikkeen historiassa, ryhtyivät nuo valitut edustajat saarnaamaan nääntymiseen saakka sorretulle proletariaatille alistumisen ja nöyrtymisen oppia.

Tällä kertaa on Suomen tietoinen proletariaatti antanut teidän tehtäväksenne leppymättömän luokkataistelun lipun kohottamisen porvariston aseellisen diktatuurin terrorisoiman Suomen eduskunnan pujhujalavalla. Yhdessä tämän proletariaatin kanssa toivomme me allekirjoittaneet vilpittömästi, että te ymmärtäisitte nykyisen historiallisen ajankohdan luokkataisteluile asettavat erityiset vaatimukset paremmin kuin me sen aikanamme teimme. Silloin te myöskin osaatte toiminnassanne välttää meidän tekemiämme virheitä. Ennen kaikkea, säilyttäkää alituisesti jokapäiväisellä yhteistoiminnalla luotu yhteys työväen joukkoliikkeen kanssa. Pyrkikää aina olemaan velvollisuutensa täydellisemmin täyttäneitä jäseniä tuossa proletariaatin etujoukossa, joka tulee leppymättömästi taistelemaan riistäjäin sortovallan kukistamiseksi, pelkäämättä taistelun mukanaan tuomia vaaroja ja kärsimyksiä. Näillä perusteilla toimien ja huomioonottaen opetusrikkaan vallankumouksellisen kokemuksen, uskomme teidän voivan mahdollisimman paljon hyödyttää proletariaatin kallista asiaa.

Vaikka useat allekirjoittaneista kun eivät nauti poliittisen vangin oikeuksia, eivät voi edes porvarislehtien kautta seurata toimintaanne, niin olkaa varmat siitä, että meidän niinkuin koko vankiloissa viruvan toverijoukonkin jokapäiväiset ajatukset seuraavat teidän ponnistuksianne y h t e i s e n asiamme eteen. Ainoastaan teidän ja tietoisen proletariaatin yhteisillä ponnistuksilla uskomme saatavan asemaamme sen lievennyksen, mikä on mahdollista saada porvarillisen diktatuurin aikana, sekä myös lopullisen vapautuksemme. Mutta olkoon se kaukana meistä, että vaatisimme teitä meidän tähtemme hetkeksikään toimimaan toisin kuin koko proletariaatin edut vaativat. Me tiedämme, että ne kärsimykset, jotka meidän osaksemme tulevat ovat ainoastaan pieni murtoosa siitä mitä maailman proletariaatti on kärsinyt ja yhä kärsii vapautuksensa puolesta taistellessaan. Siksi me myöskin tunnemme velvollisuudeksemme koettaa kestää ne, niin raskaalta kuin se ehkä joskus tuntuukin.

Tässä mielessä me entiset edustajat, hyvin käsittäen teidän edessvastuullisen ja vaikean tehtävänne mutta täydellisesti luottaen vilpittömään harrastukseenne ja uupumattomaan intoonne, lähetämme täältä rautakalterien ja piikkilankaverkkojen takaa teille veljellisen tervehdyksemme, toivoen teille runsainta menestystä taistellessanne meille kaikille rakkaan asian puolesta.

Teidän kauttanne tervehdimme koko Suomen vallankumouksellista köyhälistöä.

Eläköön sosialismi! Eläköön Sosialistinen Eduskuntaryhmä!

Tammisaaren Pakkotyölaitoksella 10 p. syysk. 1922.

Entisiä kansanedustajia.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Saksan työmaaneuvostojen valtuutettujen istunto

Berliini, 18-9. — Eilen täällä kokoontunut työmaaneuvostokonferenssi todisti neuvostojen horjumatonta taisteluintoa ja osoitti, että kaikkialla kannatetaan sitä proletaarisen itseavun tietä, minkä Berlinin työmaaneuvostojen istuntc julkaisemassaan «Avoimessa kirjeessä» viittoi. Istunto valitsi koko valtakuntaa käsittävän valiokunnan, joka puolestaan antamassaan julistuksessa kehoittaa työläisiä, palkannauttijoita ja virkailijoita välittömään toimintaan kontrollivaliokuntien kautta. Ammattijärjestön johdolla annetaan viimeinen kehoitus ryhtymään yhdessä työmaaneuvostojen kanssa taisteluun kallistumista ja kiskontaa vastaan. Koko valtakuntaa käsittävä työmaaneuvostokongressi kutsutaan koolle lokakuun 22 pnä, olipa ammatillinen johto sitä vastaan taikka ei. Eri työmaaneuvostojen valtuutetut selittivät, että työtätekeväin kansanjoukkojen äärettömään hätään ja niiden olemassaoloa vastaan kohdistuvaan uhkaan katsoen on voitettava kaikki puolustustaistelun tiellä olevat esteet, ja että työväestön rautainen tahto ja päättäväisyys on kyllä keksivä keinot taistelun järjestämisen ja rahastamisen vaikeuksien voittamiseksi.

Täten loivat neuvostovaltuutetut selvän ja tajuttavan tilanteen. Proletariaatin puolustustaisteluun tullaan viivyttelemättä ryhtymään. Porvaristo mielii pysyttää pystyssä turmeltuneen talousmuotonsa miljoonain nälkäisten proletaarien kustannuksella. Istunto valaisi tosiasian tosiasian jälkeen koossa oleville valtuutetuille. Osoitettiin, että edessä oleva nelinkertainen viljanhinnan korotus ei kallista ainoastaan leivän vaan myös kaikkien muiden tarvikkeiden hintoja, tuotiin esiin rikollisia kiskomistapauksia, mainittiin, kuinka m.m. Berlinistä oli lähetetty Brusseliin vaunullinen viljaa sementtinä, miten porvaristo saboteeraa paikallisten kontrollivaliokuntien toimintaa, ja päätettiin vastatoimenpiteistä sitä vastaan jne. Kaikki tämä osoitti, että neuvostovaltuutetut ovat tietoisia siitä että vain jäävämätön luokkataistelu voi varmentaa työtätekeväin kansanjoukkojen olemassaolon.

Ammatillisen johdon tähän astista toimettomuutta arvosteltiin ankarasti. Suuttumuksella tuotiin esiin, että johto oli uhannut eroittaa jäsenet, jotka ottaisivat osaa suunniteltuun heuvostokongressiin. Kaikki puhujat lausuivat kuitenkin yksimielisesti, etteivät mitkään uhkaukset saisi heitä poikkeamaan alkamaltaan tieltä ja tuomasta ilmi takanaan olevain työläisten tahtoa, varsinkin, kun ammattiyhdistysjohtajat olivat kerta kaikkiaan saatettava tietoisiksi siitä, etteivät ole tekemisissä yksilöiden vaan joukkonsa kanssa. Ja he siis asettuvat tätä joukkoliikettä vastaan, on kehityksen kuljettava heidän ylitseen. — Sanalla sanoen osoitti istunto, että työtätekevät kansanjoukot vaativat taistelua.

8-tunnin työajan puolustaminen Ruotsissa

Tukholma, 23-9. — Kommunistipuolue on antanut maan järjestyneille työläisille, ammattiyhdistyksille, ammattijärjestöille, kunnallisjärjestöille ja työväenklubeille osoitetun julistuksen, missä todetaan että kapitalismi nyt, vierittääkseen kaikki sodan ja «rauhan» kustannukset työväenluokan harteille suunnattomain palkkain vähennysten jälkeen, suuntaa kaikissa maissa yleishyökkäyksensä 8-tunnin työaikaa vastaan. Ruotsissa on koko yhtynyt kapitalistinen mahti, porvarisluokka kokonaisuudessaan ja suurtalonpoikaisto ryhtynyt leveällä rintamalla hyökkäykseen tehdäkseen tyhjäksi loppuun kuluvan 8 tunnin työaikalain. On siis olemassa mitä suurin vaara, että Ruotsin työläisiltä ainakin käytännössä riistetään 8-tunnin työpäivä, tuo ainoa työväenluokan y h t e i skunnallinen voitto, ja että heistä tulee vielä verisemmän riiston uhreja kuin mitä nyt on valtaisten palkkainalennusten jälkeen laita. Tällaisessa tilanteessa on Ruotsin työväenluokan kaikella vakavuudella varustauduttava viimeisin voiminsa lyödäkseen takaisin kapitaalin offensiivin normaalityöaikaa vastaan. Kaikki työläisten ammatilliset ja taloudelliset järjestöt, kaikki liitot ja ammattijärjestön kongressi ovatkin olleet sitä mieltä, että 8-tunnin työaikaa on puolustettava kaikin keinoin. Yksimielisyys tässä kysymyksessä on siis täydellinen. Mutta tässä ei riitä pelkät sanat ja vakuuttelut. Porvariston yhteisrintama taipuu vain työväenluokan yhtyneen taistelutahdon tieltä. Sen vuoksi on työväenluokan ajoissa varustauduttava tehokkaan painostuksen ja ratkaisevain taistelujen varalta, mihin vaaditaan lujaa ja päättäväistä proletarista yhteisrintamaa.

Tämän johdosta ehdottaa kommunistipuolue, että työläiset kaikissa kokouksissa, ammattiyhdistyksissä, kunnallisjärjestöissä ja klubeissa ottaisivat välittömän keskustelun alaiseksi kysymyksen: mitä olisi tehtävä 8-tunnin työajan puolustamiseksi? Puolue itse on sitä mieltä, että maan joka kolkassa olisi tässä tarkoituksessa muodostettava **työläisten puolustuskomiteoita**, joissa olisi edustettuina kaikki työläisten ammatilliset, taloudelliset ja poliittiset järjestöt. Näiden komiteoitten olisi suunniteltava, järjestettävä ja johdettava eri laatuisia mielenilmaisuja, kokouksia, mielenosoituksia, joukkotoimintoja. Paikallisten komiteain olisi sitten muodostettava läänin komitea, joka valvoisi toimintaa läänissään ja olisi jatkuvassa kosketuksessa työläisten ammatillisten ja poliittisten keskusjärjestöjen kanssa.

«Toverit, sanotaan julistuksessa Älkää enään luottako siihen, että kaikki käy itsestään. Älkää antako väärän turvallisuudentunteen, tylsyyden taikka keskinäisen kinastelun estää teitä yhteisestä taistelusta 8-tunnin työpäivän puolesta. Sulkekaa rivinne saaliinhimoista vihollista vastaan!»

Proletariaatin mykistäminen Reininmaassa

Belgialaiset miehitysviranomaiset ovat kolmeksi kuukaudeksi lakkauttaneet Dusseldorffissa ilmestyvän kommunistilehden «Freiheit». Nämä vieraat valloittajat ovat täten osoittaneet liikuttavaa intoa puolustaessaan Stinneksen tasavaltaa kommunisteja vastaan. Berliniläinen toverilehti huomauttaa, että on merkillepantavaa, kuinka ententekapitalistit ja heidän saksalaiset luokkatoverinsa aina löytävät toi milloin on kysymyksessä vall mouksellisen työväenliikkeen taminen. Mutta sitä suurem mielihyvällä on todettava, et Ranskassakin protesteerataan laisia sortotoimenpiteitä va Ranskalaisen veljespuolueen va komitea lausuu näet mitä kimmän vastalauseensa Reinin eella sattuneiden kuristustoin teiden johdosta, joilla on lakk tu kommunistilehdet myös K sä ja Solingenissä, sekä kie L'Humanite-lehden levitys mi tyillä alueilla.

Johtavan komitean vastalau sanotaan: «Ranskalainen raiv ollisuus, jonka alotteesta näihi menpiteisiin on ryhdytty, (meidänkin lehdesämme mai ranskalaisten ja saksalaisten munistien yhteisen julistuksen kutusta. Mitä (sosialistimini Severengiin tulee(jonka tä lakkautettiin toverilehti Solin sä), emme lainkaan ihmettele, hän on niin nopsasti kiirui täyttämään Ranskan kans blokin toivomuksen. Tiedäm millä innolla hän riensi täyttä Baierin hallituksen käskyn Fahnen» kuristamisesta. Tä edesottamiset osoittavat vain kin kerran kaikkien maiden talistien solidarisuutta millo kysymyksessä heidän yhteisten jensa puolustaminen proletari vastaan. Stinnes ja ranska miljaardimiehet toimivat yhä kun on kysymyksessä kapin riistettyjen sortaminen. Sak missä työvoimaa on markanhu nuksen takia melkein ilmaiseks tavissa, pyrkivät he yhteisest hottamaan tuotantoa työaika dentämällä. Ranskassa sen rajoitetaan tuotantoa, mikä m see työnostajain hyökkäystä kaa vastaan. Mielimmekö me läiset vielä kauankin vitkastell työksemme yhteisessä taist yhteiseen toimintaan saksal veljiemme kanssa? Reininmaa pahtumat merkitsevät yleisty yksen alkunäytöstä meitä k vastaan!» huomauttaa RKP:n va komitea.

Norjan ammattijär tö ja "Amsterdam

Kristiania 17-9. Maajär sihteeristö on päättänyt koolle ammattijärjestön edu ton lokakuun 2 pnä. Paitsi teja ja taloudellisia asioita, kokous käsittelemään sihte Amsterdamista luopumisehd sekä ehdotusta osanotosta van ammattiyhdistyskongressi si marraskuussa. Lisäksi tulla kouksessa juurta jaksain kä mään ammatillisen agitationi symystä.

Kuten tunnettua ovat use liitot, useat jopa aivan yks sesti, kannattaneet ammatti tön Amsterdamin internatio luopumisehdotusta, minkä on odotettavissa, että edus tekee kokouksessaan päätöks ka on sopusoinnussa liittok seissa tehtyjen toivomusten

Nuorison osasto

Kansainvälisen nu sopäivän vietto H singissä

Helsingissä ilmestyvä «Nuor läinen» kertoo:

Kansainvälisenä nuorisop syysk. 3:na, oli Helsingin Ty talon juhlasalissa Aluejärjestö jestämä suuremmoinen vali laisuus, joka alkoi klo 2 i.p.

Ohelma alkoi torvisoitolla, ka jälkeen tov. Erkki Härm nostavassa tervehdyspuheessaa losti kansainvälisen nuorisop merkitystä.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 42:00 Canada dollarist

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30-40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli s dan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanoma lähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Pilettejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ON

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

WICHEFSKYN ALENNUSMYYNTI

Täytyy saada $20,000 muutamassa päivässä

Meillä on $20,000 maksu maksettava t. k. 16 p. ja siksi tarvitsemme tuon summan rahaa ja varasto on myytävä huolimatta siitä josko saamme senttiäkään profiittia tai edes oman palkkamme. — Tässä alla on muutamia hintoja. Tarkastakaa niitä ja huomaatte että ne ovat todella alhaiset:

Miesten pukuja: Joukko Vicunas pukuja, ruuneja, vihreitä ja mustia, kaikkia kokoja. Myyntihinta ainoastaan **$16.75**

Joukko miesten päälystakkeja, silkkivuorilla, ruuneja sekä vihreitä, tavallinen hinta $30.00. Nyt ainoastaan **$17.45**

Erikoista. Miesten nahkasia käsineitä, tavallinen hinta 50c. Nyt ..... **25c.**

Miesten pitkäranteisia kintaita, hevosen nahkaita, vuorien kanssa ja ilman vuoria, arvo $2.50. Nyt pari ainoastaan **$1.19**

Swetereitä ja paitoja. Miesten täysivillasia raskaita villatakkeja, kaikkia kokoja sekä värejä, arvo $7.50. Nyt ainoastaan **$3.69**

Hieno valikoima miesten paitoja, täydellinen varasto eri värejä, tavallinen arvo $2.00. Nyt myymme 95c kpl., tai 3 kpl. **$2.75**

Miesten pehmeitä kauluksia, suuri varasto, kokoja 12—17. Tavallinen hinta 35 ja 40c. Nyt saatte kaksi ..... **25c.**

Miesten mustat ja ruunit sukat, tavallinen hinta 25c. pari. Nyt myymme 2 paria .... **25c.**

Suurikokoisia valkeita nenäliinoja, tavallisesti 15c Myymme nyt niin kauan kun riittää varastossa ..... **9c kpl. 3 kpl. 25c.**

Poikasten sukkanauhoja, tavallinen hinta 35c pari. Nyt myymme niin kauan kun varastoa riittää ..... **16c. pari**

Miesten harmaita puhdasvillaisia sukkia, tavallinen hinta 60c. Nyt myymme, niin kauan kun varasto riittää, 35c pari, 3 paria **$1.00**

Miesten raskaita Polis henkseleitä, erikoisen kestäviä, myydään tavallisesti 75c. Nyt myymme 30c pari, kaksi paria ..... **75c.**

Joukko poikasten polvihousuja, tavallisesti $2.50, nyt ..... **$1.39 pari**

Poikasten ylösvedettäviä ja takin mallisia swetereitä, eri kokoja, tavallinen hinta $1.75. Nyt myymme niitä kappaleen ..... **85c.**

Miesten raskaita overhaaleja, myyty ennen $2.00 pari, myymme niin kauan kun varastoa riittää ..... **$1.29 parin**

Miesten raskaita täysivillasia Khaki-ratsastushousuja, erikoisen kestäviä ja lämpimiä, myyty $3.75. Nyt myymme niitä ..... **$2.95 parin**

Miesten raskaita 100 prosentin villasia kaksijatkoisia aluspukuja, kuuluisaa «Tiger» tekoa. Näitä on tavallisesti myyty $3.50 puku. Nyt myymme niitä, niin kauan kun varastoa riittää **$2.39**

Miesten raskaita talvilakkeja, kaikkia kokoja sekä värejä, tavallinen hinta $2.00. Nyt ainoastaan **$1.19**

Poikasten talvilakkeja ..... **25c. kpl.**

Myyjiä halutaan, kysykää kaupassamme

J. WICHEFSKY,

18 ELM STREET

Myyjiä halutaan, kysykää kaupassamme

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Vapauden tilaajamäärä kohoamassa

Nyt muutaman päivän aikana on Vapauden tilaajamäärä noussut yli 65 tilaajalla. Jos sillä tavalla nojat ja tytöt ja kaikki Vapauden kannattajat ponnistatte edes muutamia viikkoja, niin Vapauden liike on siinä asemassa ettei mistään avunpyynneistä tule puhettakaan. Päinvastoin voidaan tehdä siten, että maksetaan osastoille se takaisin mitä nyt ovat iltamilla Vapauden hyväksi keränneet.

Seuraavan numeroilla selostetun katsauksen teemme aivan pian ja toivomme että siihen mennessä nekin paikat, jotka ovat olleet hiukan uuvuksissa ovat jälleet nousseet jaloilleen. Tiedämme että esim. Port Arthurin toverit saavat tapella hiki hatussa. Mutta eipä näytä siellä tappeluintoa puuttuvan, vaikkakin ote on hiukan tilapaisesti hellinnyt. Me erikoisesti odotamme Port Arthurin, Fort Williamin, Intolan, Kivikosken, Lapin, Kaministikvian ja muiden sikäl. paikkakuntien kunnostautumista ensi katsauksen julkaisemiseen mennessä.

VAPAUDEN LEVITYSOSASTO.

"Keskisen rintaman taistelut"

Tämä kirja on nyt loppuun myyty, emmekä saa sitä ainakaan toistaiseksi mistään. — Punanen vaara on yhtä mielenkiintoinen teos, joten tilatkaa sitä.

Toverillisesti

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.

Tov. Kalliomäki lausui syvällä antaumuksella Väinö Syvänteen runon «Kuoleman tuomittu», jonka tuntehikas tulkinta teki syvän vaikutuksen.

Tov. Hiilos selosti puheessaan niitä tehtäviä, jotka astuvat työväenluokan eteen nykyisessä tilanteessa, jolloin olojen kehitys kiertämättömästi johtaa luokkataistelun kärjistymiseen.

Puheen jälkeen seurasi Fredriksbergin järjestönuorten kaunis leikkiesitys, jonka jälkeen tov. Horttanainen luki «Pentin» pakinan «Nuorisoviikolta», jonka pureva sävy sai osakseen tuon tuostakin naurun purskahduksia.

Tov. O. E. Lundberg puhui kansainvälisen nuorisoliikkeen historiasta, osoittaen kuinka tämä liike taloudellisten olosuhteiden synnyttämänä alkuaan lähti selvältä luokkataistelupohjalta, mutta kuinka se sitten hallitsevien vainotoimenpiteiden kautta ja sos-demokraattien holhouksenalaisuuteen joutuen muuttui kaikkea politikoimista vierovaksi ja vain pelkkää yleissivistystä harrastavaksi liikkeeksi, josta sen vasta mailmansodan veriset kokemukset johtivat jälleen vallankumouksellisen luokkataistelun tielle. Selosti sitten niitä tehtäviä, joita köyhälistönuorisolla nykyhetkellä on taistelussa taloudellisen asemansa parantamiseksi, sekä yhteisrintaman luomisessa tämän taistelun tukemiseksi. — Selväpiirteistä puhetta yleisö tarkkaavaisuudella kuunteli ja sai se osakseen innostuneita suosionosotuksia.

Yleispiirteissään muodostui tämä kokous valtavaksi, innostavaksi tilaisuudeksi, sellaisena antaen selvän kuvan sen työn tuloksista, jota kuluneella valistusviikolla on tehty. Tämä innostava tilaisuus, johon oli saapunut yleisöä noin 650 henkeä, päättyi yhteisesti laulettuun «Kansainväliseen».

Virkavalta, joka oli lukuisasti saapuvilla ei häirinnyt kokouksen kulkua.

Työläisnuorison mailmankongressi

Kommunistisen Nuoriso-Internationalen toimeenpaneva komitea on esittänyt marraskuussa kokoontuvalle kongressille keskusteltavaksi seuraavat tärkeät kysymykset:

I. Työläisnuorison taloudellista riistoa vastaan.

A. Kaikkia 18 vuotta nuorempia työläisiä koskevat vaatimukset.

1. Elinkustannusminimiä vastaavat alimmat palkat.

2. Taistelu 8-tunnin työpäivän pidentämistä vastaan liittämällä ammattikouluaika työaikaan; taistelu 6-tuntisen työpäivän aikaansaamiseksi.

3. Työttömille nuorille työläisille on taattava avustus, joka on oleva sama kuin vanhemmillakin työläisillä.

4. Työttömän nuorison saattaminen oppilaitoksiin.

5. 44 tuntia kestävä sunnuntailepo.

6. Neljän viikon loma vuodessa täydellä palkalla.

7. Yö- ja sunnuntaityön kieltäminen.

8. Nuorten työläisten työskentely tehtaissa ja työlaitoksissa, jotka ovat nuorison terveydelle vahingollisia (kuten erinäisillä kemiallisen teollisuuden aloilla, lasisulattimoissa y.m.) on kiellettävä.

9. Pakollinen maksuton ammattiopetus aina 18 vuoden ikään asti.

10. Kouluaika on oleva päivällä. Se on laskettava työaikaan ja palkka maksettava sen mukaan.

11. Maksuttomat opetusvälineet.

12. On muodostettava oppilasneuvostoja, joiden on saatava osaltaan päättää oppisuunnitelmasta ja sallittava ottaa osaa koulun hallintoon.

B. Oppilassuojelu.

13. Oppilaskurituksen kieltäminen oppilaiden pitoa koskevien ankarien määräysten avulla.

14. Yksilöllisten työsopimusten poistaminen ja joukkosopimusten käytäntöönottaminen.

15. Oppilastyöskentelyn valvominen ammattiyhdistysten ja liikeneuvostojen avulla.

16. Kaksivuotinen oppiaika.

II. Militarismia, taantumusta ja valkoista terroria vastaan.

1. Uusien sotien aiheuttajana olevan Versaillesin rauhansopimuksen kumoaminen.

2. Yleislakko ja aseellinen nousu uuden sodan syyttyessä.

3. Taistelu porvarillista armeijaa vastaan vallankumouksellisen, antimilitaristisen propagandan avulla armeijassa ja sen ulkopuolella; taistelu sotaa ja riistoa vastaan.

4. Vapaaehtoisten porvarillisten aseistettujen joukkojen hajoittaminen ja aseistariisuminen.

5. Työväenluokan varustautuminen taantumusta vastaan proletariaatin aseistamisella.

6. Sotilaille oikeus poliittiseen toimintaan ja järjestymiseen (neuvostot, yhdistykset jne.)

7. Sotilaiden taloudellisen aseman parantaminen.

8. Taistelu porvarillisen armeijan hyväksi tapahtuvaa työläisnuorison sotilaallista ennakko-opetusta vastaan.

9. Taistelu sotilaallisia ja taantumuksellisia nationalistisia nuorisojärjestöjä vastaan.

K. N. I:n toimeenpaneva komitea kehoittaa proletaarista nuorisoa ja sen järjestöjä lausumaan näistä vaatimuksista kantansa.

Urheilu

Punaisen Urheiluinternationalen toinen kongressi

Muutamia viikkoja sen jälkeen kun Luzernissa perustettu Työväen Urheiluinternationale vietti Leipzigissä kolmatta kongressiaan, pidettiin Moskovassa perustetun Punaisen Urheiluinternationaalen toinen kongressi Berlinissä.

Kongressissa olivat edustettuina Venäjä, Saksa, Ranska, Tshekko-Slovakia, Italia, Serbia, Rumania sekä edustajat Skandinavian maista, joissa tosin vielä ei ole itsenäisiä työväen urheiluliittoja, mutta joissa työläisurheilijat suurelta osaltaan kannattavat Punaista Urheiluinternationalea.

Eri maiden edustajain selostuksista kiinnitti erikoisesti huomiota annetut tiedot Neuvosto-Venäjän urheiluolojen kehityksestä, mikä maa ollen urheilumaana kaikkein nuorin, on kuluneena vuonna osoittanut vallan suuripiirteistä edistystä urheiluelämän alalla. Tyydytyksellä todettiin Venäjän syntyvän urheiluliikkeen juurtuvan puhtaan proletaarisen kulttuurin tielle, vapaana urheiluelämään yleensä niin lujasti pesiytyneestä porvarillisesta ideologiasta.

Saksassa on työläisten ruumiillisen kulttuurin harrastus suuri ja saa Punainen Urheiluinternationale työläisnuorison joukossa yhä laajenevaa kannatusta. Mutta varsinkin Ranskan urheiluaharrastava työväestö on internationaalen kannalla kauttaaltaan. Viimeisessä Työläisurheilijainliiton kongressissa Pariisissa päätettiinkin suurella äänten enemmistöllä kannattaa Punaista Urheilu-internationalea.

Tshekko-Slovakia on tunnettu vanhana voimistelumaana ja juuri työväestön voimisteluelämä on kehittynyttä. Nykyisin on siellä kaksi työläisten liittoa, joista Punaista Urheiluinternationalea kannattava on suurin, käsittäen liki 150,000 jäsentä.

Norjan edustaja ilmoitti maansa työläisurheilijain suuren enemmistön, kymmenisentuhatta jäsentä kannattavan Punaista internationalea.

Italiassa ei työväestö ole paljon välittänyt voimistelu- ja urheiluharrastuksista. Vasta Punaisen Urheiluinternationaalen alettua tehdä propagandaa urheilun hyväksi on Italiassakin ryhdytty perustamaan urheilujärjestöjä ja on jo päästykin tyydyttävään alkuun.

Muissa edustetuissa maissa ilmoitettiin oltavan urheiluliikkeen luomisessa hyvällä alulla, vaikka pätevistä järjestäjistä ja propagandisteista on huutava puute. Varsinkin on tämä tuntuvaa Serbiassa ja Rumaniassa, joissa muutoin maaperä olisi edullista. Tähän neuvonta- ja propagandatyöhön kiinnitettiin kongressissa erikoista huomiota.

Yleensä totesi kongressi Internationaalen ensimäisen työvuoden olleen tuloksiltaan suotuisan yli odotusten, sillä kansainvälinen yhteys oli ollut vielä huonoa, ja johtokin väliaikaisen luontoinen. Paremman yhteyden aikaansaamiseksi ja työn hedelmällistyttämiseksi velvoitti kongressi valittavaksi tulevan johdon ryhtymään toimenpiteisiin oman sanomalehden aikaansaamiseksi y. m. suunnitelmien pikaiseksi toteuttamiseksi.

Internationalen sihteeristöön tulivat valituiksi: Podwoiski, Gorin Colubjatnikov ja Jerman Venäjältä; Bruno, Liske ja Frenzel Saksasta; Plenard Ranskasta; Franz Tshekko-Slovakiasta; Torsen Norjasta sekä Reisner Kommunistisesta Nuorisointernationalesta. Puheenjohtajaksi valittiin Podwoiskij, sihteeriksi Jerman.

Tietoja Neuvosto-Karjalasta

Ehdotuksia Karjalan sähköistämiseksi

Karjalan Talousneuvoston kokouksessa 8 p. elok. alusti Venäjän Luoteisen alueen insinööritoimiston johtaja, insinööri Grigorjew kysymyksen Kajralan pikkujokien käyttämisestä seudun sähköistämiseksi.

Tämän johdosta tulee Karjalan Talousneuvosto Maanviljelysasiain kansankomissariaatilta pyytämään retkikunnan lähettämistä Karjalan piirin pienten vesivoimien tutkimista varten. Esityksen edelleen ajaminen keskuksessa on jätetty Talousneuvoston puheenjohtajan Shotmanin ja insinööri Grigorjevin tehtäväksi.

Myöskin ryhdytään neuvotteluihin Neuvosto-Venäjän sähköistämistoimiston (Glaw-Elektrom) kanssa jotta siltä saataisiin ennakko-apua vesivoimalla käyvien sähköasemien perustamista varten. Karjalan Talousneuvosto puolestaan tulee tekemään kaiken voitavansa Tuotantojen osaston sähköteknillisen toiminnan voimistuttamiseksi, niin että varsinainen ohjelma pienten sähköasemien rakentamiseksi tulee laadituksi sitä myöten kun paikkakunnilta saapuu ehdotuksia ja pyyntöjä sellaisten tarpeellisuudesta. Samoin osoittaa Talousneuvosto apuaan Tuotantojen osaston rakennustöiden edistämiselle. Tuotantojen osaston toimeksi on annettu järjestää Luoteisen alueen insinööritoimiston hallussa olevat Karjalan vesistöjä koskevat ainehistot sekä insinööri Grigorjewin johdolla julkaista lyhyitä katsauksia Karjalan vesistöistä, kuten Koudan, Kemijoen, Uikujoen, Sunun y.m. huomattavien jokien vesivoimista.

Timminsin uutisia

S. S. Osaston työkokouksessa syysk. 24 p. käsiteltiin m.m. seuraavia asioita:

Luettiin toimeenpanevalta komitealta osastoille tullut kiertokirje, jossa kehoitettiin ryhtymään jonkinlaisiin toimenpiteisiin järjestön agitatsionirahaston kartuttamiseksi. Valttiin 7-henkinen komitea toimimaan iltamat sanotun asian hyväksi. Komiteaan tulivat: I. Mäenpää, J. Soronen, A. Mattson, K. Iivanainen, Olga Lievonen, J. Stohlberg ja D. Louhi.

Piiritoimikunnalta oli kehoitus osastolle viettää marrask. 7 p. Venäjän vallankumouksen muistojuhlaa. Juhlia toimimaan tulivat: J. Oksanen, Mary Pirttisalo, S. Kallio, G. J. Aho ja Ellen Palo. Siinä tapauksessa jos kaupungin keskuskomitean taholta myös ollaan saman juhlan viettohommissa, kuten on luultavaa, tulee heidän toimia keskuskomiteasta valitun toimikunnan kanssa.

Syyskuun 23 p. pidetyistä markkinailtamista «Vapaus»-lehden hyväksi ilmoitettiin tuloja olleen $163.75 puhdasta voittoa. Hyvät tulokset oli mieskomitealla.

Kymmenvuotisjuhlatoimikunta ilmoitti heidän juhlistaan olleen tuloja $253.00, menoja $87.21, jäännös $165.79, josta kuitenkin sanoivat vielä vähän olevan menoja.

Agitatsionikomitea ilmotti uutena jäsenenä osastoon tulevan J. Mäntylä, St. Marien osastosta. Sitten yhtyivät entiset osastomme jäsenet: Signe ja Sam Mäki ja Lempi Alanen, jotka kaikki olivat olleet liian kauan rästissä, jäädeu siten pois osastosta.

Toveriluottoa suositteli agitatsionikomitea suomalaisille leipureille: Otto Sirkalle ja Väinö Grönlundille siksi kunnes heille tulee Suomesta todistukset, joita on pyydetty.

Muuttokortti myönnettiin Julia Toivoselle ja Väinö Laurilalle Toronton osastoon.

Rästissä olevia osaston jäseniä: Helmi Luoma, Minnie Aalto, Tilda Kivi, Benjam Brossi, Matti Allein Matti Sirkka, John Hahto ja Julia Holm.

Keskuskomiteasta erosi Antti Mattson ja valittiin hänen tilalleen John Lievonen. Matti Lahden tilalle valittiin J. Mäntylä. Sama keskuskomitea on paikka, jossa ei kukaan jäsenistä tahdo pysyä ja parasta kai siellä olisi jokaisen osastomme jäsenen olla kokeilemassa vuoronsa perään, kuinka hyvä siellä oikein on olla.

Luettiin Conneaut Harborin osaston johtokunnalta tullut kirje, joka oli vastaus kyselyihimme, koskien K. Alfred Kellosalmea, joka oli hakenut näytelmäseuran johtajaksi Vaan koska hän kait ei ole erikoisemmin toiminut johtajana näytelmäalalla ei häntä voitu ottaa huomioon, vaikkakin hän on erikoisuus laulun ja soiton alalla. Niin ollen jäimme toimimaan ilman vakituista johtajaa talveksi taasen.

Näytelmäseura ilmoitti lakkauttaneensa toimintansa. Siellä oli valittu näytelmäkomitea, joka tulee huolehtimaan kappaleiden tilaamisesta ja niiden näyttämölle panosta. Siihen kuuluvat: Erkki Salo, J. Soronen, A. Mattson, J. Stohlberg, K Iivanainen, I. Mäenpää ja Väinö Valo.

Keskusteltiin kuinka saisimme enemmän «Vapautta» leviämään osastomme jäsenille. Sellaisiakin jäseniä kun on, että tilaavat lehteä, mutta ei sen puolueen lehteä, johon kuuluvat. Suurempana mielipiteenä oli se, että jokaisen osaston jäsenen, joka kerran haluaa kuulua puolueeseen, on tilattava ensitilalla oman puolueensa lehti ja sitten vasta mitä muita lehtiä haluaa lukea.

Päätökseksi tulikin: Jokainen osaston jäsen, joka yleensä tilaa lehteä ja on aineellisesti varakas sen tekemään, velvoitetaan kuukauden sisällä tilaamaan «Vapaus», tai muuten joutuu osastosta pois. Luonnollisesti ei perheeseen tarvitse tulla kuin yksi lehti. Ja sellaisia, jotka eivät tilaa tai lue mitään, ei voida pakottaa siihen.

Piiritoimikunnan iltamista Työn päivänä olikin puhdasta tuloa vain $65.65. Tuloja ollen $76.76 ja menoja $10.35. — E.

Cobaltin uutisia

Täälläkin on jo taas kesän lepäämisen jälkeen alettu toimia ja naiset etupäässä täällä rynnistää vaikka naiset ei oikeastaan ole pitänytkään kesälomaa, ne ovat pitäneet naisten kokoukset säännöllisesti joka kahden viikon perästä. Viime kokous oli erittäin mieltä kiinnittävä ja tärkeitä asioita päätettiin. Tulkaapa tekin naiset sinne jotka ette tähän asti ole ole käynyt, niin kuulette mitä siellä oikein hommataan. Ei se teitä pahenna. Heittäkää pois tuo itse minä, ja ruvetaan kaikki yhdessä toimimaan meidän oman asiamme eteen.

Mutta minun pitikin teille ilmottaa niistä suurista naisten iltamista jotka pidetään 14 p. lokakuuta 1922. Tulkaahan oikein joukolla katsomaan mitä siellä on. Akkaraukat ovat likipäässä koko kesän pistäneet sukkia ja nyt ne myydään. Rahat tulevat Karjalan avustamiseksi. Tulkaahan nyt miehet ostamaan oikein joukolla ja onhan se teidän velvollisuutenne. Tehkää Karjalantoverien eteen tuo pieni palvelus. Ja ajatelkaa kuinka lämpimiä ne sukat ovat, poikamiehille erittäinkin, jos sattuu saamaan jonkun tytön kutomat sukat. Ne vasta poikia lämmittää.

Voimisteluseura on myös alkanut toimintansa. Paljon on tullut uusia jäseniä, mutta vieläkin saisi enempi tulla. Kehitysseurakin nosti päänsä kesäunestaan ja alkoi oikein kovalla voimalla toimintaan Muistakaapa vaan että käydään joka kokouksessa. Ne pidetään joka toinen sunnuntai ja toinen tiistai.

Tuli huono perunavuosi, menimonen toiveet hukkaan. Mutta ei ajatella niin paljon niitä, käydään kehitysseuran kokouksissa. — Raportteri.

Luokseni aikoville SAIRAILLE

Täten ilmotan kaikille niille, jotka ovat aikomuksessa tulla luoksemme saamaan terveyttä, että kaikki tarvittavat koneeni ovat nyt saapuneet ja asetetut ylös ja näinollen olemme valmiit hoitamaan kaikkia sairaita jotka tulevat luoksemme. Minä en tule olemaan kovin kauan Timminsissä, mutta minä tulen jättämään työtäni jatkamaan Dr Howleyn, joka on erinomaisen hyvä ammatissaan ja on suorittanut tutkintonsa Candian Chiropractic Collegessa, Torontossa. Kuitenkin niille, jotka haluavat tavata minua persoonallisesti pyydän sanoa, että tulkaa nyt heti, niin kauan kun olen täällä, ettei teidän tarvitse minua hakea pitempien matkojen takaa myöhemmin.

Tulkaa jokainen, joka on sairas.

Dr Wenthworth

Timmins. —— Ontario.

Englannin velka Canadalle 3,500,000 puntaa

Lontoo. — Sodan uhatessa Läheisessä Idässä nousee jälleen kysymys sotaveloista. Valmistelut Läheisen Idän tilannetta varten sanotaan Englannille nousseen jo 25,000,000 puntaan, ja tämä summa nousee joka päivä huimaavasti.

Hallituksen raha-asiain virauomaiset ilmoittavat Dominion News toimistolle, että viime maaliskuun lopussa Englannin velka Canadalle teki 11,500,000 puntaa, mutta on tästä summasta suoritettu sittemmin noin 8,000,000, joten jälellä oleva velka tekee 3,500,000 puntaa.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

KÄYTETTYJÄ kirjotuskoneita kaiken hintaisia ja eri tehtaiden tekoa, saa Vapaudesta. Kysykää meiltä.

Ainoa paikka Sudburyssa missä rahallanne on oikea arvonsa on BALMORAL ANNEX ruokala ja kahvila. — A. Hiltunen.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa.
Mrs. Hilja Pulkki.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula,** Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.
Postiosote: **Home Bakery Co.,** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa **Kotileipomo,** kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan** sapasta, Copper Cliff, Ont.
Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. A. Niemi, Box 127, Copper Cliff, Ont.

INTOLA, ONT.

Valokuvasuurennuksia ja raameja saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ, mallikirja $1.25, josta saa rahan takaisin. Pyytäkää hintojani ensin. **H. Erkkilä,** Intola, Ontario.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

TIMMINS, ONT.

Timminsin hauskin paikka on Junellin makeiskauppa 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.
I. S. Salo, 17 Johnson ave.

Casey-Shaw Lbr Co.

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 **Sudbury, Ont.**

Sudburyn uutisia

Lasten iltamat ensi perjantaina. Ohjelman suorittavat lapset, joka olisi jokaisen pidettävä mielesään sisältää soittoa, lauluja, runoja, kertomuksia ja pari kuvaelmaa. Sisäänpääsykin on halpa, ainoastaan 15c. Siis jokainen haalille perjantai iltana klo 8.30.

Roffey Brothersin kellosepänliike on nyt 102 Durham St. Hän ilmottaa jatkuvasti Vapaudessa ja on jo ennestään suomalaisille tunnettu, joten häntä voi kannattaa ostoksillaan ja kellojensa korjauttamisella. — Ilm.

Eri paikkakunnilta

FORT FRANCES, ONT.

Tässä joku aika sitten oli «Vapaudessa» «Satu valkoisesta aasista». Ja vaikka ei parhaan suurennuslasin avullakaan näy paikkakunnan nimeä, enempää kuin sitäkään ketä nimellisesti «satu» koskee, eikä liioin «sadun» kertojan nimeä, niin sittenkin on täällä semmoisia henkilöitä jotka «vapaaehtoisesti» vakuuttavat olevansa noitten asiain kanssa likeisessä kosketuksessa ja niinollen vetävät tuon «ylösrakentavaisen» sadun tekojensa julkiseksi ilmaisijaksi ja itkeä lollottavat asiaan johdosta. Ja ihan sen suuren «nenäjutunkin» kun ottavat itseensä josta «satu» mainitsi, että (valkoaasilla oli niin pitkä nenä jota oli «venytetty» tyhmyyden tähden). No, jos täälläkin löytyy semmoinen jolla olisi niin «kohtalokas nenä», niin minkäpä luojan «ihmetöille» taitaa. Ja ihan varmoja ollaan täällä että sen «sadun» on kertonut allekirjoittanut. Kiitos vain tuosta ylenpalttisesta kunniasta jota saan ansaitsematta osakseni. Nyt ottaa allekirjoittanut suunvuoron ja puhun asiat semmoisina kuin ne ovat:

Viime talvena tuli Suomesta tänne nainen (nimi jääköön mainitsematta, kun se kuuluu tutkijakomitean tehtäväksi) paria päivää ennen joulua. Ja nykyään tuon naisen parhain ja läheisin ystävätär oli Fortcen haalilla kuusijuhlassa jolta kai, samoin kuin allekirjoittanutkin, kyseli Suomesta tulleen sitä aatepuolta, että mitä se on karvaltaan, johon «ystävätär» vastasi: valkoinenpa tietenkin! Itkee ja ruikuttaa kun ei täällä ole suomalaista kirkkoa pappeineen, että niin hän täällä ihmiset ovat kuin pakanoita kun ei ole kirkkoa. Sitten meni nainen naimisiin ja vietettiin niitä häätanssiaisia. Ja kun häihin käytiin kutsumassa, niin uskalsin minä, tietoisena tulokkaan valkoisuudesta, kieltäytyä sinne menemästä näillä sanoilla: Minä en juhli valkoiselle, josta sitten on syntynyt viha minua kohtaan niitten taholta jotka häissä olivat (ei kaikkien taholta). Minulle on sanottu, että «ihmisiä» ne ovat valkoisetkin. Ja että vielä valkoisuus lähtee ja tulee punaiseksi jahka kerkiää. Se siitä.

Mutta sitten on vielä toinen asia ratkaistava: Keväällä oli O. Wickström täällä kontrilla työssä ja käväsi hän kylässä kyseessä olevan naisen kotona, jossa ensimäiseksi lyötiin kuvaalbumi Oskarin nähtäväksi. Hän sanoi selailleensa lehtiä toistensa perään, mutta ei ainuttakaan punasotilaan kuvaa sieltä löytynyt, vaan kaikki olivat lahtareiden kuvia. Tästä Oskari, ollen luokkatietoinen ja selville menettelytavoista, päätti ottaa tarkemman selvän asiasta. Kun O. W. lopetti täällä työskentelynsä ja meni kaupunkiin, niin sanoi hän, että nainen on kutsuttava tutkittavaksi haalille ja oli kirjottanut kirjeen, jossa ilmotettiin asianomaiselle että tulla haalille silloin ja silloin. Mutta kun asianomainen ja minä asumme kontrilla ja minun tieni kulki sen kautta, niin antoi O. W. minulle kirjeen sille naiselle vietäväksi ja että kirjeen minulle antaminen tapahtui suomalaisen ruokatalon keittiössä, jossa ainakin viisi henkilöä näki ja kuuli O. W:n puheen kun hän kirjeen minulle antoi. Ja minä vielä koitin kieltää etten minä oikein sinne mielelläni menisi kun en «pruukaa» siellä käydä. Mutta Oskari sanoi: Tässä asiassa ei tule «ystävyys» kysymykseen vaan velvollisuus, joten minä otin sitten sen kirjeen ja vein asianomaiselle henkilölle. Nyt kuitenkin on minulle jaariteltu, että se kokoukseen kutsuminen oli ihan vaan minun hommaani kun ei O. W. syystä tai toisesta ollut saapuville kun «tutkintoa» pidettiin. Ja tuo samainen «tutkimisjuttu» on sälytetty minun «syntiluettelooni» (jota jumala nähköön ei vähää olekaan) kun ei toveri Wickströmiä ole paikoilla joka sen nyt sanoisi niinkuin se on.

Mikäli tiedän, ei ole komitealle tullut valaisevia tietoja Suomesta naisen menneisyydestä, vaikka olisihan nyt jo tieto kerinnyt tullakin että mikäli hän on osallisena valkoterroriin v. 1918 ollut. Vaan naisen omanpaikkainen on myös täällä. Ja sanoi hänen vaimonsa minulle seuraavaa: Kirjoitettiin mieheni siskolle Suomeen ja ilmotettiin että sieltä teidän kylältä on tullut tänne nuori nainen ja mennyt täällä naimisiin, johon tuli seuraava vastaus: Sen jo tiedämme täälläkin. Ja on hän äärettömän kiltti ja «hyvä» nainen. Hän kovasti myötävaikutti täällä Suomen puhdistuksessa ja jäi häneltä «opinnot» kesken kun sinne lähti. Hänestä olisi tullut puhuja ja «ylösrakentaja» meidän rakkaalle ja valkoiselle Suomellemme. Menetimme hänessä yhden «hyvän toimitsijan». Sitten jatko kirjeen lopussa: Onko siellä edes kirkkoa ja sielunpaimenia? Hän, ystävämme, «rakastaa» Jumalan sanaa. Ja lopuksi vielä: Kun nainen tuli Suomesta, niin kehui hän kuinka hänen «kunniakseen» juhlittiin hänen kotikylänsä kansakoululla kun hän lähti tähän maahan. Niin teen kysymyksen: Kumpi puolue juhlii nykyään Suomen kansakouluilla, punaiset vaiko valkoiset? Niin se selittäköön mihin luokkaan asianomainen kuuluu. Ja että onko ollut aihetta vetää itseensä «sadun» sisältö, joka on **vain satu** ja ilman paikkakunnan nimeä.

Tässä riittäköön selostukseksi tällä kertaa niille, jotka nurkkakokouksia haluavat pitää ja tekevät selkoa «monivärisistä» synneistäni. Ja joista kyllä jauhaa kannattaakin. Mutta se olkoon sanottu, että en ole mikään «lipilaari» joka soutaa ja huopaa yhdessä asiassa. Enkä liioin kahvikekkereissä kulje «vuorovastaista», joka lieneekin suurimpana tekijänä että minusta on tehty «syntipukki» kaikissa asioissa. Enkä liioin lähettele kenellekään yksityisiä haukkumakirjeitä haalin «huvipostissa» iltamatilaisuuksissa niinkuin muuan älyniekka nainen pruukaa tehdä kenelle on vähänkin vihaa. Mutta ei uskalla tunnustaa omakseen kun se paikka tulee, pelkää näet että jos «ukko käy tukkaan» niin on siitä silloin leikki kaukana.

Piirrän kunn.

A. Ruissalo.

Kansojen moraalitason aleneminen

Suuria ponnistusten aikakausia seuraa epäämättömästi reaktioni, vastavaikutus. Niimpä tapahtuu tämän luonnollisen lain mukaisesti, jonka voi sovelluttaa henkiseen ja fyysilliseen olemiseen, että viimeisen suuren sodan kiihkeää aikaa seuraa masentuminen. Mailma on kulkeutunut kyselyn ja itsetutkiskelun aikakauteen. Sodan tuimien ja intohimoisten vuosien kuluessa jokainen kansa, erittäinkin ne ainekset jotka eivät ottaneet toimeliaasti osaa taisteluun, kehuskeli omaa ja väheksyi toisten moraalia. Vielä tänäkin päivänä, kansainvälisen sodankäynnin mutaisessa pohjavedessä, löytyy surkeita propagandan sirpaleita jotka yrittävät osoittaa että saksalaiset ansaitsevat suurimman rangistuksen minkä suinkin voi langettaa heille sen äärimmäisen rikollisuuden vuoksi joka ilmenee heidän vastustajainsa laatimissa tilastotiedoissa. Mutta nämä ovat vain kaikuja niiltä päiviltä jolloin oli tarpeellista juurruttaa liittolaiskansojen mieliin että saksalaiset ovat jumalan vitsaus. Näin on tapahtunut usein historiassa. Toisella puolella tapahtuva propaganda oli samankaltaista, kuten eräs saksalainen pappi selitti Englannin kansan olleen jo Sodoman ja Gomoran asukkaine, ja toinen että he ovat kateuden, ja vihan, ja himon luomia. Mutta ainakin tällä kertaa on tämä molemmanpuolinen syyttäminen lakannut. Sitä on seurannut tarkastelun ja rehellisen itsetutkiskelun aikakausi. Alakuloisuus on seurannut innostusta. On sentään omituista että moralisen tilanteen yhä lisääntyvät arvostelut eivät kohdistu yksinomaan niihin maihin jotka ottivat suoranaisesti osaa sotaan, vaan ovat ne paljon laajempikantoisia ollen yhtä huomattavia Japanissa ja Amerikassa kuin Englannissa, Ranskassa, ja Saksassa.

Yhdysvalloissa on osoitettu suurta huolestumista viimeisten muutamien vuosien ajalla lisääntyneen laittomuuden johdosta. On sanottu että Yhdysvalloissa tapahtuu poikkeuksellinen lain auktoritteetin vastustus, ja tilastotiedot osoittavat että rikokset ovat lisääntyneet viimeisten vuosien kuluessa. Rikokset kaikissa muodoissa ovat enentyneet. Samoin on kirjallisuus ja sanomalehdistö yhä enemmän ja enemmän antautunut kaikenlaisen ala-arvoisen roskan palvelukseen, josta kansa täysin siemauksin nautti, sillä aikaa kuin arvokkaampi kirjallisuus, taiteelliset ja tieteelliset kirjoitukset saavat tuskin ollenkaan sijaa.

Tämä on todellakin masentava kuva. Jos katsomme Englantia löydämme sieltä samankaltaisen valituksen moraalin alentumisen johdosta, vaikka eivät rikokset olekaan lisääntyneet niin huimaavassa määrässä kuin tässä kieltolakimaassa, Amerikassa. Mutta on olemassa samat valitukset työn haluttomuudesta huvin etsinnästä, samalla kuin avioerot, moniavioisuus, ja veneriset taudit ovat lisääntyneet. Samoin on laita Ranskassa. Eikä rikollisuus näytä vähenevän ajan kuluessa. Entisissä vihollismaissa joissa tapahtui suurempaa poliittista epäjärjestystä on nähtävänä samoja ilmiöitä. Kuri, josta saksalaiset ylpeilivät on tullut pyyhkäistyksi pois uusien tilanteitten vallitessa. Mihin tahansa silmä kääntyykin, on kuva epämiellyttävä. Porvarilliset virkailijat ja kirjailijat eivät kuitenkaan aseta tämän moralin rappeutumisen syyksi sotaa vaan huomaavat ainoastaan seuraukset ja antavat mikä mitäkin selityksiä tälle ilmiölle.

Näin huomattujen muutosten tapahduttua muutaman vuoden ajalla mailman sodan jälkeen voi hyvällä syyllä pitää tätä onnettomuutta näiden muutosten syynä. Tämä ei ollut luonnollinen ilmiö kuten on maanjäristys taikka nälänhätä joka johtuu olosuhteista joiden ylitse ei ihmiskunnalla ole valtaa. Se oli tulos ihmisen ponnistuksista. Neljännesvuosisata takaperin huomioidentekijät sellaiset kuten Lord Courtney ja Herbert Spencer osoittivat vaarat jotka mahdollisesti voivat seurata ahtaan kansallisuusaatteen kehittämisestä ja imperialismin edistyksestä. Heidän varoituksiaan ei otettu huomioon. Kansallisuuden tunto lisääntyi, ajatusta että kunkin oma kansa oli parempi kuin mikään toinen jatkuvasti kehitettiin maa-alueiden laajentamista pidettiin kansallisena velvollisuutena, kansan palveluksella ymmärrettiin yksinomaan sotaan varustautumista. Lopuksi tuli sota ja sen mukana seurasi yleinen epäjärjestys. Paljon toivottiin sotapalveluksen kurilta. Mutta sekin on vain orjuuden eräs muoto, koetettakoon sitä pukea mihin asuun tahansa. Stephen Raham joka vapaaehtoisesti liittyi Kaartiin, huomauttaa että suuren sodan aikana melkein jokaisen maan nuoret miehet olivat militarismin orjuudessa, ja mitä katkeruutta onkaan olemassa orjaisäntiä kohtaan! Saksassa jossa tuo orjuus oli pahinta, herätti se Spartakuksen kuolleista.» Ja Spartakus oli orja joka johti toisia orjia Roomaa vastaan. Henkisessä merkityksessä tapahtuu juuri niin tänäpäivänä. Vapautettuna militarismin kahleista, tapahtuu reaktioni hallintoa vastaan kaikissa sen eri muodoissa. Eläessään määrätyissä oloissa, koneellisesti pakoitettuna kurinalaisuuteen ja ilman järjen kysyntää, vaihdelleen pitkien joutilaiden aikojen kanssa, ei tapahtunut mitään itsehillitsemiskyvyn kehitystä. Pääsy sotapalveluksesta tarkoitti vapauttaa, mutta vapauttaa ilman kuria. Sotakurilla on vielä sekin puoli että se rajoittuu ainoastaan sotatehtäviin. Käsitettä ihmiselämän pyhyydestä, jonka sivistys on kehittänyt, ei voida ylläpitää armeijan päätehtävänä ollessa tappaa niin paljon ihmisiä kuin mahdollista niin monilla keinoilla kuin on käytettävänä. Säälin hävittää itsepuolustuksen välttämättömyys ja vihaa pidetään hyveenä. Että laajalti ulottuva moralittomuus seuraa sellaisia olosuhteita ei voi välttää; että se ulettuu yksilöihin ja kansoihin jotka ei toimeliaasti ota osaa sotaan on myöskin varma miljoonien miesten ottaessa osaa sotaan ja kansat ollen niin riippuvaisia toisistaan kuin ne ovat nykyaikana. Ihmettelyä tulisi ilmaista, ei sen vuoksi että rappeutuminen on huomattavissa, vaan sen vuoksi että olosuhteet eivät ole pahempia kuin ne ovat, ja että miljoonat ihmiset ovat kulkeneet tulen lävitse ei kokonaan koskemattomina ehkä, mutta vanhojen ihanteitten tullessa vähemmän vahingoitettua kuin olisi voinut peljätä.

Työmaaneuvostokonferenssi Berliinissä

Berlini 19/9. — Tänään on tänne kokoontunut 1,200 työmaaneuvostojen edustajaa kautta Saksan. Tämän suuren konferenssin tehtävänä on yleissaksalaisen neuvostokongressin valmistaminen. Suurella innostuksella päätti konferenssi ryhtyä taisteluun nykyistä nälkäjärjestelmää vastaan. Niinikään päätettiin yksimielisesti kutsua kokoon edellämainittu neuvostokongressi.

Huom.! — **Huom.!**

ERIKOISTA KIVIKOSKELLA!

Kivikosken haalilla on

Ohjelmailtamat

Vaihtelevalla ohjelmalla Lauantaina, lokakuun 14 päivä.

Sisäänpääsy 25 senttiä.

Tanssitaan lujasti parhaalla soitolla mitä voidaan saadan. — Tulot menevät Vapaudelle.

S. S. O. HUVITOIMIK.

CHAS F. ROFFEY

KELLOSEPPÄ ja JUVELIKAUPPIAS

(Entinen Roffey Bros.)

On muutettu 102 Durham St., entiseen pelastusarmeijan taloon.
Myy kelloja, dimantteja, kihla- ja vihki-sormuksia.
Kaikki ensiluokkaista tavaraa. — Hinnat kohtuulliset.
Tuckaa kellonne meille korjattavaksi.

DR. F. C. FRASER

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

PARHAAT KENGÄT ja VAATTEET MIEHILLE

Meillä on saatavan uusia mitä parhainta lajia kenkiä. Vanhoja korjataan huolellisesti.

J. DAIGLE
Phone 1485 — P. O. Box 71.
110 Durham St., Sudbury, Ont.

Cobaltin Raatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu, toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

Metsämiehet!

Tarvitsemme miehiä katkasemaan 4 jalan paperipuita, maksu $2.-40 koorti kuorimattomista ja $5.00 kuorituista. Paikka on 4:jä mailia itään Fauquier asemalta, eli 46 mailia länteen Cochranista. — Kysykää Mr. Brandeeria.

Hawk Lake Lumber Co.
— Ltd. —
Monteith Ont.

Uusi kauppa! Uudet tavarat! Uusi järjestys!
On ehdottomasti edullisin teille, tehdä ostoksenne
INTERNATIONAL GROCERY STORESSA
Monipuolinen varasto kaikkia ruoka- ja sekatavarakaupan alalle kuuluvia tarpeita, joita vaihdamme farmarien tuotteisiin Linjalähetykset toimitetaan erityisellä huolella, nopeasti ja täsmällisesti. Kauppa, jossa kuluttajat enemmän hyötyvät!
INTERNATIONAL GROCERY STORE
292 Bay Street. Puhelin 305 Port Arthur, Ont.

SUOMALAINEN RUOKATAVARA-KAUPPA & LEIPOMO

Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mukaan. Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY

513 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, Ont.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

New American Cafe
American Hotel Block, Durham st
Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila
Hyvä palvelus. — 90 istuinta.
Meillä on parasta kahvia.

Dr. A. J. HAYES
Selkärankalääkäri
14½ Lang St. Cobalt, Ont.

SELKÄRANGAN ASETTAJA
Dr. Jas. Newburn
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
158 Larch St. Sudbury, Ont.

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muut toajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

NEW BAKING CO.
Timmins, Ont.
valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.
Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.
New Baking Co.
Box 866 Timmins, Ont.

Dr. L. A. JOHNSON
SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Beach 5918.

TAISIN VEISTÄJIÄ HALUTAAN

Tarvitsemme 75 taisin veistäjää ja joitain kuukausimiehiä. Maksut taisille 18 senttiä kappale. Hyvät mäntymetsät. Dollari päivän ruoka. Kuukausipalkat $55.00 ylöspäin. Pätsärikämppiä myös saatavana hyvillä paikoin jokien ja järvien reunoilla. Hyvät maksut. Paikka sijaitsee C. P. R. varrella, Missanabie pysäkiltä neljä mailia länteen käsin rautatietä, siitä neljä mailia pohjoispuolelle metsään.

KOKKO & KORPELA,
Missanabie C. P. R. Mile 64, Ont.

D. S. HUMPHREY & CO.
Lamppuja, Tousti paahtimia, s
tysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähkötarpe
Pesukoneita
Moottori paatti tarpeita
Putki ja Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista
KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St,
Phone No. 9.

P. GORMAN & CO
Kiinteimistö asioimisto
Kaupungin lotteja myytävä kaikista osista kaupunkia. myymme helpoilla maksuehdoil
Taloja myytävänä tai vuokra tavana.
Vuokria kolehteerataan.
Liiketilaisuuksia tarjolla.
Meidän tarkotuksemme on ty dyttää liiketuttaviamme, sillä tuo meille lisää liikettä.
P. Gorman & Co.
Room 103 Stafford Blk.
Phone 381. Sudbury, O

Recordeja
Gramofoneja
Soittokoneit
Myymme kaupassamme taik lähetämme postissa kaikellais soittokoneita, gramofoneja se **suomalaisia g r a m o foni-levy.** Pyytäkää mitä tahansa suom laista levyä ja meiltä niitä saa te.
H. Langlois,
Musig Store, Sudbury, O

Plummausta
Lämmityslaitteita
Sähkötyötä
Tinausta
Polkupyöriä ja
osia myydään
PERCY MORRISO
Phone 265 Sudbury, O

Henki- tapaturma- j tulipalovakuutuksia
ottaa vastaan Sudburyssa ja y päristöllä yhdelle Canadan va mimmista vakuutusyhtiöistä, M tual Life and Insurance Co:l
K. G. ASIALA
Sudbury, Ont.

Mulligan & Mulligan
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, O